

SUHOKRANJSKE

Poti

Glasilo Občine
Žužemberk

Št. 67
Leto XVII.
Jesen 2017

BESEDA ŽUPANA

lahko v svoji radoživosti neprevidni, kar lahko privede do nezaželenih posledic.

Najpomembnejši projekti, ki jih bomo izvajali v letošnjem letu, so sledeči: nadaljevanje izgradnje »Suhokranjskega vodovoda«, priprava razpisa za izvajalca gradnje novega vrtca v Žužemberku, priprava projekta za žužemberško obvoznico, izvedba I. faze državne ceste skozi Dvor, izvedba II. faze ceste Dvor-Sadinja vas, (pred kratkim je bila rekonstruirana in asfaltirana I. faza LC Lazina-Hinje), nadaljevanje izgradnje fekalne kanalizacije Dvor, pridobitev gradbenega dovoljenja in izgradnja gasilskega regijskega poligona v opuščnem kamnolomu na Kleku, začela se je izgradnja mrliških vež v Šmihelu in v Velikem Lipju. Priprava OPPN-jev Loka in Stanovanjski del ob Sejmišču ter OPPN za potrebe žužemberške obvoznice, predvidena je sprememba in dopolnitev OPN, pridobitev projektne dokumentacije za ureditev mansarde s tremi novimi učilnicami v PŠ Dvor. Pred kratkim so bile izvedene nove nadstrešnice na PŠ Dvor za potrebe vrtca, postavljena je bila polnilnica za električna vozila pri gasilskem domu v Žužemberku, pripravlja se projektna in druga dokumentacija za energetske sanacije javnih objektov, predana je bila infrastruktura v ulici Dolga vas v Žužemberku in še veliko manjših projektov. Jeseni bomo pričeli priklapljati

prva gospodinjstva na novi vodovod, kar bo za marsikoga velika pridobitev, saj bodo številna gospodinjstva prvič dobila neoporečno vodo.

Pred kratkim smo zaključili z razpisi za društva in kmete, tako da bodo sledila le še izplačila.

Zaključil se je tudi popis škode po spomladanski pozebi in suši.

Letošnje leto je po obsegu dela do sedaj najbolj zahtevno, saj imamo v izvajanju in v pripravi okoli petindvajset projektov. Poleg tega je največji projekt v zgodovini občine »Suhokranjski vodovod« v sklepni fazi, kar bo pripomoglo k razvoju naše občine.

Kazalniki za našo občino od ustanovitve še nikoli niso bili tako pozitivni, česar smo lahko res veseli. Poleg tega pa so se začeli pojavljati novi investitorji, tako da bo lahko še več domačinov našlo delo v domači občini. Verjamem, da bo k temu pripomogel tudi nov vrtec v Žužemberku, ki ga bomo pričeli graditi naslednje leto.

Na koncu naj povem, kar sem omenil že večkrat. Želim si, da bi vsi občani naše občine sodelovali in si medsebojno pomagali, kajti le tako bomo lahko še bolj uspešni.

Vaš župan

Franc Škufca

Prehod skozi ozke ulice je zaradi povečanega prometa onemogočen.

pa se vedno bolj postavlja tudi varnost naših občanov,« je povedal župan. Skozi Žužemberk se vsak dan pelje približno 4.000, v največji sezoni pa celo do 8.000 vozil.

OBVOZNICA V RAZVOJNIH NAČRTIH DRŽAVE DO LETA 2023

Severna obvoznica, za katero je zeleno luč nedavno prižgala tudi država in je že vključena v državni razvojni program za obdobje 2020–2023, bo tako zagotovo omogočila večjo pretočnost prometa. V Žužemberku so se sicer odločali o treh možnih potekih krajevnih obvoznice. Vse možnosti so preučili in jih podrobno analizirali, na koncu pa so se zedinili glede severne trase obvoznice s predorom, ki bo pomembno prometno olajšanje prinesla tudi Belokranjcem, ki se proti Ljubljani ali nazaj domov podajajo po tej za zdaj najbližji suhokranjski cestni povezavi.

Projekt žužemberške obvoznice je eno največjih naložb v tej leta 1998 ustanovljeni dolenski občini z več kot 4800 prebivalci, ki združuje 51 naselij suhokranjskega, sicer pretežno kraškega območja.

Obvoznica, ki bo dolga dobra dva kilometra, bo potekala severno od središča in pod

Cvibljem. Pri cesti, ki se odcepi za Trebnje, bo šla pod zemljo, njen skoraj 500 metrov dolg predor se bo končal pri našem zbirno reciklažnem centru. Občina že pripravlja idejne študije, geodetske posnetke in drugo dokumentacijo. Konec marca 2018 naj bi vso zbrano dokumentacijo predali državi, ki bo začela s postopki za odkup zemljišč in s pripravo projektne dokumentacije. Žužemberk naj bi obvoznico s predorom dobil do leta 2023, pri tem pa župan poudarja: »Predor bo zgrajen 30 metrov pod zemljo in je umeščen tako, da nad njim ne bo stala nobena hiša. Za okolje ne bo predstavljal nobene obremenitve, zato naši občani kasneje njegove umeščenosti v prostor sploh ne bodo občutili.« Glede na ocene iz pripravljanih študij in investicijskega elaborata je ta projekt vreden približno 17 milijonov evrov, sredstva zanj pa bo prispevala država.

Na Občini Žužemberk, kjer že desetletje načrtujejo obvoznico, ki bi to občinsko središče odrešila gostega tranzitnega prometa in pogostih zastojev, pričakujejo, da bodo do marca prihodnje leto zbrali in uredili vse prostorske dokumente za njeno gradnjo. Te nameravajo nato predati državi, 17 milijonov evrov vredno obvoznico pa naj bi zgradili do leta 2023.

Urednik
Foto: S. Mirtič

V Žužemberku obvoznica s predorom

V Žužemberku že pol stoletja pričakujemo gradnjo obvoznice. Po zadnjih ocenah bi lahko severno 2,3-kilometrsko obvoznico zgradili z državnim denarjem, posebej zahtevna pa bo gradnja 500-metrskega predora, ki bo 30 metrov globoko.

»Občina že skoraj 20 let deluje za in predvsem zaradi več kot 4.800 občanov,« je s ponosom dejal **Franc Škufca**, župan občine Žužemberk. Prav vsakega domačina imajo v mislih vedno, ko se lotevajo kakšnega novega projekta. »Trenutno je na občini v pripravi oziroma tik pred začetkom realizacije najmanj 25 različnih projektov. Prav je, da obelodanimo določene izmed njih, ki so na nek način paradni konj naše občine in s katerimi smo, po dolgotrajnih obdobjih priprave, dogovarjanja in odobravanja s strani države in Evropske unije ali kohezijske politike prešli v realizacijo,« je poudaril župan.

Poleg projekta Oskrba Suhe krajine s pitno vodo je prav tako zahteven projekt žužemberška obvoznica. »Žužemberk je stisnjen v kotlino, v dolino reke Krke, in prav zato je promet tukaj onemogočen, pod vprašaj

Z novinarske konference.

NE SPREGLEJTE

Stran 7

RAZLOGI ZA IZGRADNJO NOVEGA VRTCA V ŽUŽEMBERKU

Stran 12-23

TRŠKI DNEVI 2017

Stran 22

GA. MARIJA KODRE: ČASTNA OBČANKA OBČINE ŽUŽEMBERK

Projekti v teku

Sadinja vas in Mačkovec bosta dobila novo cesto in javno kanalizacijo

Franc Škufca, župan občine Žužemberk.

»Prebivalcem Sadinje vasi, Mačkovca pri Dvoru in tudi Ajdovške planote bomo s tem olajšali njihovo vsakodnevno vožnjo po obstoječi lokalni cesti, ki je dotrajana in poškodovana. Cesta bo postala bolj prevozna, hkrati pa bomo povečali tudi prometno varnost,« je na novinarski konferenci povedal **Franc Škufca**, župan občine Žužemberk, in ob tem poudaril, da območje Sadinje vasi trenutno nima urejene niti javne kanalizacije. Za izvedbo projekta je bilo izbrano podjetje Komunalne gradnje iz Grosuplje,

s katerim je župan Franc Škufca 7. septembra podpisal pogodbo o projektu *Rekonstrukcija lokalne ceste Dvor – Sadinja vas z izgradnjo fekalne kanalizacije*. Njena predvidena trasa poteka po lokalni cesti, ki za tamkajšnje prebivalce predstavlja pomembno in močno oblegano prometnico, s pomočjo katere so povezani z regionalno cesto v dolini. Z izvedbo prve faze del pa naj bi začeli že v letošnjem letu.

V okviru omenjenega projekta bo občina sočasno z izgradnjo fekalne kanalizacije najkasneje do julija 2018 obnovila tudi 450 metrov dolg cestni odsek na lokalni cesti LC289121 Dvor – Brezova Reber – Prečna.

»Lokalna cesta Dvor-Sadinja vas je bila sicer delno obnovljena v sklopu izvedbe projekta Suhokranjski vodovod, a preostanek je v zelo slabem stanju,« poudari župan in ob tem izpostavi ključne razloge za to odločitev: »Cesta je sedaj preozka in kot taka ne ustreza sodobnim prometnim ureditvam, ker ni primerna za srečevanje večjih vozil. Prav tako ima neurejene bankine in zaraščene brežine, urejeno pa ni niti odvodnjavanje. Zaradi neurtjene površine je sedaj oteženo tudi njeno vzdrževanje.«

Tomaž Fabjan

Foto: S. Mirtič

Z rekonstrukcijo ceste bodo v občini povečali povezanost med kraji, tehnične karakteristike ceste, prometno varnost, prevoznost ter komunalno urejenost občine. Ob širitvi ceste so predvidene tudi podporne konstrukcije in postavitve javne razsvetljave. Vrednost projekta, ki ga delno sofinancira tudi država, znaša 368.000 evrov. Za izvedbo projekta je bilo izbrano podjetje Komunalne gradnje iz Grosuplje, z izvedbo prve faze del pa naj bi začeli že v letošnjem letu.

HRIB PRI HINJAH – LAZINA

1. faza izvedbe ureditve ceste, ki povezuje Hrib pri Hinjah ter regionalno cesto, je v zaključni fazi. Pričakujemo, da bo izvajalec CGP d.d. z deli končal do konca meseca.

MRLIŠKI VEŽICI VELIKO LIPJE TER ŠMIDEL

Pričela se je izvedba dveh mrliških vežic, in sicer v Šmihelu in v Velikem Lipju. V tem letu je predvidena gradnja do III. gradbene faze. Ostala dela pa v letu 2018.

Župan med podpisom pogodbe o projektu rekonstrukcije lokalne ceste Dvor-Sadinja vas.

Dejavnosti na področju okolja in prostora v Občini Žužemberk

Občina Žužemberk je do 31.5.2017 zbiralala pobude in predloge za spremembe in dopolnitve Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Žužemberk (OPN Žužemberk), Uradni list RS (55/2014). V tem času je svoje pobude in predloge za spremembo OPN Žužemberk podalo skoraj 50 lastnikov nepremičnin v Občini Žužemberk. Nekaj pobud za spremembo OPN je ostalo še iz postopka sprejemanja OPN Žužemberk, ker so bile vložene v fazi postopka, ko jih ni bilo mogoče več upoštevati. Večina pobud se nanaša na spremembo namenske rabe v stavbno zemljišče zaradi željene zidave stanovanjskih hiš in zidanic. Ostale pobude se nanašajo na spremembe namenske rabe iz kmetijskih in vinogradniških ali gozdna zemljišča in tudi obratno. Občina Žužemberk bo preučila predlagane pobude in na podlagi javnega razpisa izbrala izdelovalca sprememb in

dopolnitev OPN Žužemberk.

V izdelavi sta dva v OPN Žužemberk predvidena občinska podrobna prostorska načrta (OPPN). Za OPPN Stanovanjska soseska Žužemberk SZ je že izdelan dopolnjen osnutek in v tem mesecu bo objavljeno javno naznanilo o javni razgrnitvi OPPN stanovanjska soseska Žužemberk SZ. V sklopu javne razgrnitve bo organizirana tudi javna obravnava. Za OPPN Rekreativno turistični park Žužemberk (severni del) - Loka se še pridobivajo smernice k osnutku OPPN, v katerih bo določeno, ali bo za ta OPPN potrebno izvesti postopek celovite presoje varovanja okolja (CPVO), kar bo znatno podaljšalo postopek sprejema. V sklopu tega OPPN je predvidena ureditev tako željenega postajališča za avtodome, kar bo znatno popestrilo turistično ponudbo Občine Žužemberk.

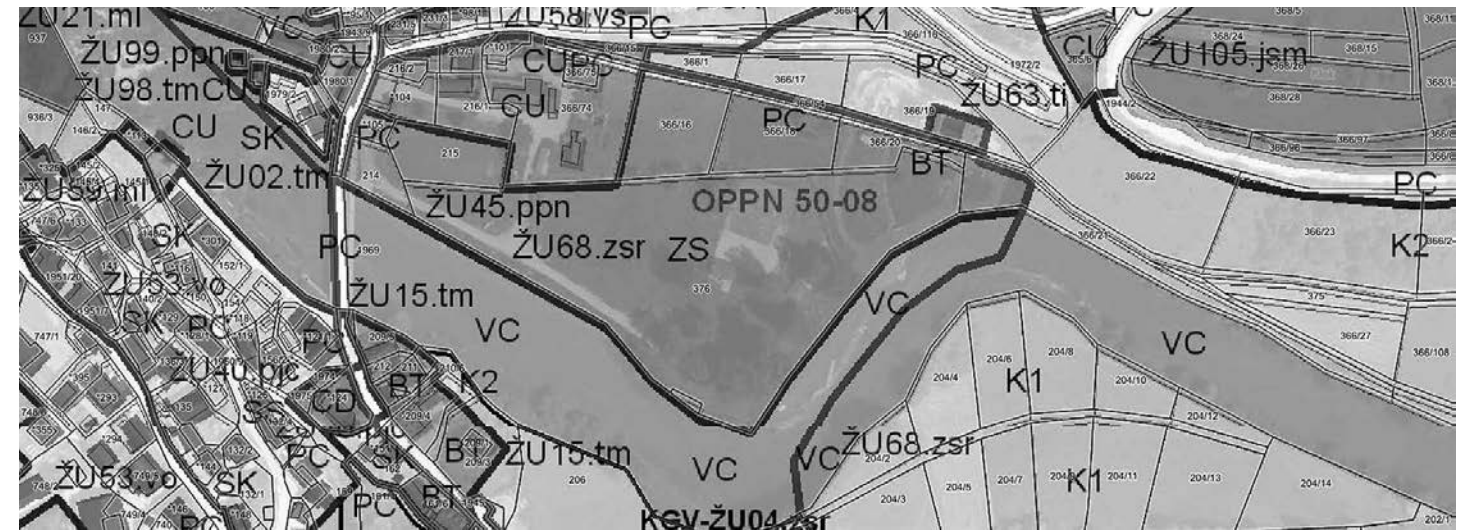
V Uradnem listu Republike Slovenije št.

mag. **Samo Jaklič**,
višji svetovalec za
okolje, prostor in
urbanistično načrtovanje
ter premoženjsko pravne
zadeve

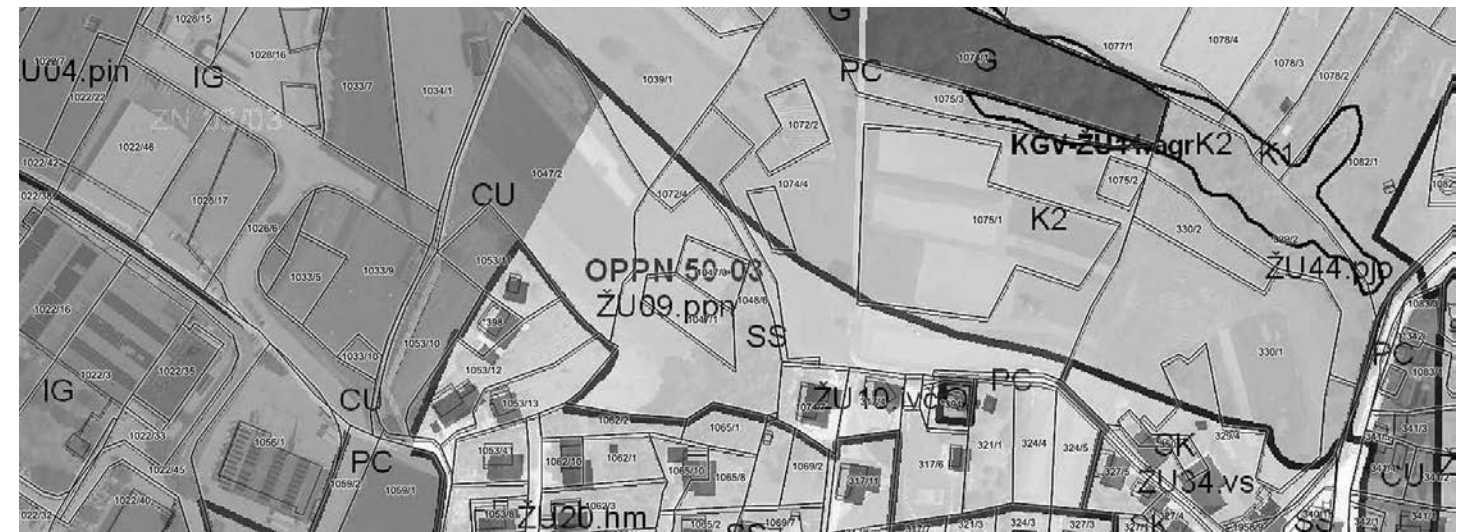
Foto: V. Kostevc

47/2017 je bil objavljen Sklep o začetku priprave sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Žužemberk za območje – SD OPN 1, ki zadeva predvideno območje obvoznice Žužemberk. Priprava in izdelava sprememb in dopolnitev OPN Žužemberk je potrebna, ker na podlagi obstoječih veljavnih določil OPN ni določena prava namenska raba, ki bi omogočala izgradnjo obvoznice. Zato je potrebno v postopku SD OPN določiti namensko rabo za prometno infrastrukturo in oblikovanje nove enote urejanja prostora, za katero se bo predpisala izdelava občinskega podrobnega prostorskega načrta.

Območje OPPN Rekreativno turistični park Žužemberk (severni del)

Območje OPPN Stanovanjska soseska Žužemberk SZ

Viktor Dolinšek, direktor podjetja Komunalne gradnje Grosuplje, in Franc Škufca, župan občine, sta podpisala pogodbo, ki bo razveselila tudi prebivalce ajdovške planote. Foto: Vlado Kostevc

Največji »evropski« projekt v jugovzhodni Sloveniji je Oskrba s pitno vodo Suhe krajine

»Projekt stoletja« za občino Žužemberk, kakor ga ocenjujejo strokovnjaki z mislijo na novogradnje in obnovitve vodovodnega omrežja, imenovanim »Oskrba s pitno vodo Suhe krajine«, poteka po terminskih in finančnih načrtih, dela pa poleg samega vodovoda prinašajo občutno izboljšanje celotne infrastrukture v marsikaterem naselju občine Žužemberk. A pojdimo po vrsti.

Črpališče Vinkov Vrh že dolgo poskusno obratuje. Pred začetkom vpeljave objekta v sistem je bilo potrebno opraviti dolgotrajne super analize načrpane vode, ki pa so pokazale občasno motnost in prisotnost bakterije Escherichia coli in koliformnih bakterij. Prisotnost le-teh je rezultat vpliva onesnaženja podtalnice. Občina in vsi za to pristojni akterji v projektu so pristopili k reševanju situacije z iskanjem izvajalca za postavitev ultrafiltracije, ki bo trajno rešil problem motnosti in prisotnosti bakterij v načrpani vodi. Izbran je bil najugodnejši ponudnik (podjetje ICI), ki je z deli na objektu že pričel. Nadgradnja črpališča bo končana pred koncem meseca oktobra, ko se bo pričelo polnjenje omrežja in objektov z vodo z Vinkovega Vrha:

- Nadaljujejo se dela na vodohranu Boršt.

Dela potekajo tudi na naslednjih trasah:

- Gornji Križ – Šmihel pri Žužemberku
- Vodohran Mačkovec – Jama – Dvor – Drenje
- Sekundarni vod na Ajdovski planoti
- Šmihel pri Žužemberku – vodohran Plešivica – Visejec – Vrh pri Hinjah

■ Rafko Križman

Foto: S. Mirtič

»NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST«
NALOŽBO SOFINANCIRATA EVROPSKA UNIJA IN REPUBLIKA SLOVENIJA
»OSKRBA S PITNO VODO SUHE KRAJINE«

- Vodohran Pleš – Prevole – Žvirče
- Vrh pri Hinjah – Lopata – Lazina – Hinje – vodohran Pleš
- Vrtina Vinkov Vrh – vodohran Zafara – vodohran Cvibelj – vodohran Stranska vas
- Ajdovska planota

Dela na vseh trasah in gradbiščih potekajo po terminskem planu, tako da so zaostanki, ki so nastali zaradi prepoznega začetka del, katerih vzrok je bilo odlaganje podpisa pogodbe z odločitvijo o podpori iz kohezijskih skladov, preseženi. Kakor vemo, so bile občine in izvajalci pripravljeni za uvedbo v delo že leta 2014, zaradi negotovosti s sofinanciranjem so dela s polno paro stekla šele po tem dogodku – po juliju 2016.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je bilo do konca julija 2017 v občini Žužemberk realizirano več kot 71% celotnega projekta, kar pomeni, da bomo ob zastavljeni dinamiki del s temi v fizični obliki končali do sredine leta 2018. Potem bo potrebno do konca naslednjega leta urediti tudi vso potrebno dokumentacijo o uporabnosti in zanesljivosti zgrajenih in obnovljenih objektov.

Seveda pri poročanju o operaciji (kakor se projekt imenuje v strokovni terminologiji) »Oskrba s pitno vodo Suhe krajine« ne moremo mimo drugih infrastrukturnih pridobitev, kot so sočasna gradnja kanalizacijskega omrežja, obnove in nadgradnje krajevnih razsvetljav, postavitev in ureditev ekoloških otokov za zbiranje odpadkov, postavitev oziroma prenovitev avtobusnih postajališč, novih pločnikov in asfaltnih preplastitev skozi skoraj vsa naselja, po kateri poteka trasa vodovoda.

Foto: Rafko Križman

Vasi so bogatejše za številne infrastrukturne pridobitve.

Klečec

Šmihel

Projekt novega vrtca je izdelal Projektantski biro ABC Cibic Novo mesto.

Razlogi za izgradnjo novega vrtca v Žužemberku

Nedavno je delegacija Občine Žužemberk pod vodstvom župana Franca Škufce Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ter Direktoratu za investicije v Ljubljani predstavila razloge za sofinanciranje izgradnje novega vrtca v Žužemberku.

V okviru Osnovne šole Žužemberk deluje tudi Vrtec Žužemberk, ki se v Žužemberku nahaja na treh lokacijah: na Jurčičevi ulici, v družinskem varstvu Brulec ter v stari šoli. Vrtec v okviru OŠ Žužemberk deluje tudi na Dvoru.

Žužemberški vrtec na Jurčičevi ulici je bil postavljen leta 1976 kot Marlesov montažni objekt in je za današnje razmere dejansko popolnoma zastarel in energetsko izjemno potraten objekt. V tem objektu so trije homogeni oddelki, skupaj 47 otrok v starostnem obdobju od 1. do 4. leta.

V Družinskem varstvu Brulec sta v nepriemernih prostorih oddelek in pol, skupaj 19 otrok v starostnem obdobju od 1. do 2. leta.

V objektu stare osnovne šole, ki je ob novi OŠ Žužemberk, so v prostorih starega objekta še z lesenimi stropi trije oddelki, skupaj 62 otrok v starostnem obdobju od 3. do 6. leta.

Glede na gibanje rojstev, energetske preglede in dejansko stanje objektov je Občina Žužemberk že v letu 2015 pristopila k pripravi projekta in investicijske dokumentacije za izgradnjo novega vrtca v Žužemberku, v katerem bi združili vse tri lokacije in postavili en vrtec na lokaciji sedanjega Marlesovega vrtca na Jurčičevi ulici.

Demografski podatki so naslednji:

- 2013 – 33 rojstev
- 2014 – 59 rojstev
- 2015 – 47 rojstev

- 2016 – 49 rojstev
- 2017 (podatki do 30.8.) – 40 rojstev.

V letu 2016 so bile izdelane idejne zasnove za novi vrtec v Žužemberku, v letošnjem letu pa tudi projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je že v pridobivanju. Projektantski biro ABC Cibic Novo mesto d.o.o. je izdelal projekt za 9-oddelčni energijsko varčen objekt na lokaciji starega vrtca na Jurčičevi ulici, ki bo zadovoljeval vse potrebne standarde ter normative.

Zaradi navedenega obstajajo upravičeni razlogi za izgradnjo novega vrtca, in sicer:

- zastareli, energetsko potratni in neprimerni objekti,
- objekti vrtca so na treh različnih lokacijah,
- povečevanje števila rojstev.

Zaradi tako upravičenih razlogov Občina Žužemberk pričakuje nujno sofinanciranje izgradnje novega vrtca tudi s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

■ Vlado Kostevc

Foto: S. Mirtič

Na vrsti je težko pričakovana 3. faza prenove ceste na Dvoru

Kdaj avtobusno postajališče?

V sejni sobi občine Žužemberk so 5. septembra podpisali pogodbo za 3. fazo projekta ureditve državne ceste skozi naselje Dvor, vredno pol milijona evrov brez davka.

Že skoraj celo desetletje traja prenova regionalne ceste skozi Dvor. Na Dvoru so se prva rekonstrukcijska dela regionalne ceste skozi naselje pričela že v letu 2004, ko je del odseka pri novi podružnični šoli odprl tedanji minister za promet prof. dr. Marko Pavliha. Po prvi in

drugi fazi, ki sta bili končani leta 2006 oziroma 2010, je obnova zaradi zapletov z zemljišči zastala. Letos naj bi vendarle ponovno stekla. Končno, bi lahko rekli, je prišel na vrsto odsek glavne ceste v križišču na Dvoru. Vaščani Dvora prenovo nestrpno pričakujejo, saj se bo zara-

Podpis pogodbe najpomembnejšega odseka. Foto: S. Mirtič

di vse gostejšega prometa povečala prometna varnost in uredilo skoraj neprevozno cestišče. Še nekaj: že vrsto let čakajo tudi na težko pričakovano avtobusno postajo, ki pa kot kaže zaradi nesodelovanja lastnikov bližnjih zemljišč še ni v tem načrtu. Kako streti trd oreh večletnega dogovarjanja občinskih mož s tukajšnjim športnim društvom, bo pokazal čas, ki pa je pravzaprav potekel. Župan Franc Škufca, direktor Drago Muhič iz GPI Tehnika, in Damir Topolko iz Direkcije RS za investicije so podpisali pogodbo 3. faze projekta, ki predvideva ureditev križišča, vključno z odsekom državne ceste od gasilskega doma do pekarnice v smeri Novega mesta, z navezavo na Kočevje in že rekonstruirano cesto v smeri Kočevja. V načrtu je ureditev križišča in pločnikov, postavitve javne razsvetljave z vso potrebno infrastrukturo.

Dela poleg rekonstrukcije ceste z odvodnjanjem ter hodnikom za pešce obsegajo tudi vse podzemne inštalacije, meteorno ter fekalno kanalizacijo, javno razsvetljavo, del vodovoda ter elektro-kabelske kanalizacije. Investicijo v višini 487.000 EUR v večji meri (70%) krije Ministrstvo za infrastrukturo, ostali del investicije pa krije občina Žužemberk. Rok dokončanja del je 31.10.2017.

■ Urednik

Občina bo financirala tretjino investicije - fekalno kanalizacijo, vodovod, javno razsvetljavo in pločnik, država pa preostanek - ureditev križišča, vozišča in meteorne kanalizacije. Začetek del je predviden po 15. septembru, zaključek pa konec letošnjega novembra. Vrednost celotne investicije je pol milijona evrov z davkom.

V 4. fazi, ki naj bi jo izvedli prihodnje leto, bo prenovljen odsek te ceste v smeri Novega mesta, in sicer od prve hiše na Dvoru do navezave na že prenovljeno križišče. Tudi ta cestni odsek bo prenovljen v celoti in opremljen z vso pripadajočo infrastrukturo, javno razsvetljavo in pločnikom.

■ Tomaž Fabjan

Redarka opozarja

Značilnost jesenskega časa je, da se na kmetijskih področjih intenzivno pričnejo oranja in spravilo lesa iz gozdov. Kljub nekajletnemu opozarjanju se še vedno dogaja, da so bankine, mulde in deli cestnega sveta preorani, ker lastniki zemljišč ob lokalnih cestah in javnih poteh njive orjejo do roba asfalta, in največkrat celo pravokotno na cesto.

V 4. odstavku 5. člena Zakona o cestah (Zces-1) je prepovedano:

- orati na razdalji **manj kot 1 m od roba cestnega sveta** (cestni svet je do 2 m prostora od asfalta, vključno z bankinami, koriti in muldami) vzporedno s cesto, ali **manj kot 4 m od roba cestnega sveta v pravokotni smeri na cesto**,

kar pomeni, da se z delovnimi stroji oziroma traktorji in priključki ne sme pri oranju obračati na cesti, pa tudi ne poškodovati dele ceste, kamor spadajo tudi bankine, mulde in korita za odvodnjavanje. Če se njiva vzpenja v brežino nad cesto, jo je treba orati tako, da se ob večjih padavinah zemlja ne spira na cesto, vzporedno oranje pa je tudi način, da se meteorna voda v času padavin s ceste odvede mimo ostalega dela njive!

V 5. točki 2. odstavka 5. člena istega zakona je na cestišču javne ceste prepovedano:

- razsipati sipek material, razen posipnih

materialov v času izvajanja zimske službe, nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati,

■ vlačiti hlode, veje, skale in podobne predmete kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje ter druge dele tovora, kar se nanaša tudi na makadamske ceste, ki so sicer javne lokalne ceste. V varovalnem pasu javne ceste je raba prostora omejena, kar pomeni, da morate za dela na in ob cesti pridobiti dovoljenje občine, ki vam določi tudi pogoje opravljanja dela, tovrstna dela ob in na cesti pa je v času izvajanja nujno opremiti tudi s prometno signalizacijo. S tem in z uporabo odsevnih brezrokavnikov boste zavarovali sebe in ljudi, ki vam pri tovrstnem delu pomagajo, ostalim udeležencem v prometu pa omogočili varno vožnjo mimo!

Dela torej organizirajte tako, da pri uporabi traktorjev, kmetijskih strojev in kamionov za odvoz lesa na cestišče ne nanašate blata, gnoj, peska in lesnega drobirja, tudi v izogib visoki globi 1.000€. Če pa se to vendarle zgodi, morate cestišča in pripadajoče bankine, kolikor je to le mogoče, očistiti sproti, po vsakodnevnem zaključku dela pa natančno počistiti!

Ogrožanje varne uporabe ceste pogosto povzroča tudi neurejeno okrasno rastje in sadno

drevje, nasajeno tik ceste, ali poljščine (predvsem visoke, npr. korusa), ki jih sejete vse do roba bankine. Rastje, ki posega s krošnjo na vozišča, se vozniki podzvestno umikamo na sosednji prometni pas. V zimskih razmerah se lomijo veje dreves in grmičevja, razrasle nad cestišče, z vej padata sneg in led, in vse to lahko povzroči voznikovo nenadno umikanje, zdrsa na ledu ali vodi in posledično tudi prometno nesrečo.

Opozorjam vse občane, ki ste v sosedstvu javnih cest, da morate pregledati svoje nasade živih mej, sadnega drevja, okrasnega grmičevja in cvetja, in porežete vse, kar bi lahko škodovalo in ogrožalo varno uporabo javne ceste. Predvsem pa morate zagotavljati preglednost na križiščih javnih cest, pa tudi vaših zasebnih priključkov na javne ceste!

■ Karmen Cesar, občinska redarka

Skupščina medobčinskih redarjev

V Žužemberku je bila 26. 5. 2017 skupščina Društva medobčinskih, občinskih in mestnih inšpektorjev ter nadzornikov Slovenije. Udeležilo se jo je 26 inšpektorjev iz vse Slovenije. S svojim strokovnim in aktivnim delom smo člani društva močno dvignili ugled občinske inšpekcijske službe in občinsko inšpekcijo naredili prepoznavno tudi med lokalnim prebivalstvom. Tako na lokalni ravni kot na ravni države smo postali zelo močan sogovornik in partner ob-

čin pri spremembi občinskih predpisov, ministrstev pa pri spreminjanju zakonodaje. Glede na naravo našega dela smo postali pomemben člen pri prenosu novih zakonskih določb v prakso, kot tudi pomemben vir povratnih informacij zakonodajalcu, kako se posamezne zakonske določbe izvajajo in uresničujejo v praksi in kje pri tem nastajajo težave. Čeprav organizirani na povsem prostovoljni osnovi, skupaj lažje in učinkoviteje zagovarjamo in uresničujemo svo-

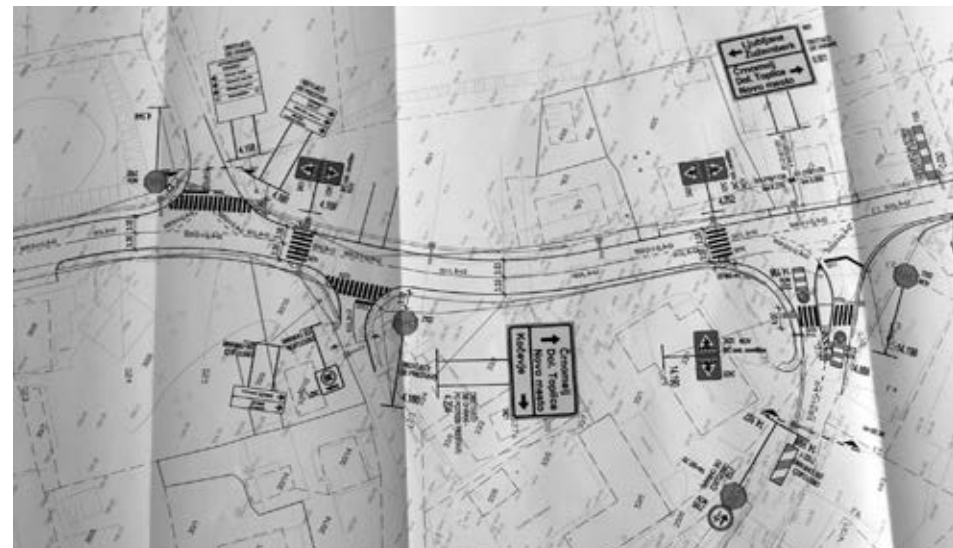
je interese ter opravljamo svoje delo. Naša vizija pa je usmerjena v prenos že pridobljenega znanja in izkušenj na novo zaposlene občinske inšpektorje, ki še nimajo ustreznih izkušenj in praktičnih znanj za opravljanje svojega dela.

Po skupščini smo imeli še vođen ogled žužemberškega gradu, Gradenca in Auerpergove železnicarne na Dvoru, ki ga izvedel predsednik TD Vlado Kostevc.

■ Marjan Menger

Z županom občine Žužemberk v sejni sobi.

Projekt obnove

Sejem kampiranja Düsseldorf 2017

Največji sejem vsega, kar je povezano s kampiranjem, je nedvomno v Düsseldorfu v Nemčiji.

Množica obiskovalcev.

Na sejmu se je letos predstavila tudi Mreža postajališč za avtodome Slovenije, v kateri je trenutno 75 občin, v okviru skupne promocije s Kampom Koren, odborom upravljalcev kampov pri TGZ ter STO.

Mrežo ali krajše MPZA uspešno vodi Občina Mirna ter idejni vodja mirnski župan Dušan Škerbiš, Sejma so se letos udeležili tudi predstavniki občin, med katerimi je bila tudi Občina Žužemberk ter njen predstavnik Vlado Kostevc.

Slovenija se je tokrat na sejmu izredno lepo predstavila in s tem izzvala veliko zanimanje.

Na sejmu je bilo videti mnoge novosti, med katerimi je bil tudi prvi električni avtodom. Večina vseh novosti je povezanih z elektrolitiko. Izjemno zanimanje neskončne množice je bilo

Utrinek z Adriinega razstavnega prostora.

tudi na sejmskem prostoru novomeškega proizvajalca prikolice in avtodomov Adria ter vseh ostalih slovenskih proizvajalcev sestavnih delov.

Zanimive so bile mnoge rešitve, namenjene tematskim uporabnikom, kot so ribiči, lovci, kolesarji, itd..

Vsekakor lahko s ponosom potrdimo, da je ta edinstveni projekt MPZA občin, ki pospešeno gradijo postajališča za avtodome, zaživel ter bo naslednje leto za vse sodelujoče občine izziv, kako zagotoviti primerno turistično oskrbo vsem zainteresiranim.

■ Vlado Kostevc

Foto: Vlado Kostevc

Krvodajalska akcija v Žužemberku

Ekipa terenske krvodajalske akcije v Žužemberku.

OZRK Novo mesto v sodelovanju z ZTM iz Ljubljane že vrsto let organizira terenske krvodajalske akcije. Tudi tokrat je 20. junija potekala v OŠ Žužemberk. Povabilu na letošnjo krvodajalsko akcijo se je odzvalo samo 44 krvodajalcev, od tega jih je 5 kri darovalo prvič.

Kri je vsekakor najpomembnejša življenjska tekočina in v poletnih mesecih jo navadno primanjkuje, zato naj s tem zapisom pozovemo vse zdrave in starejše od 18 let, naj se udeležijo teh humanitarnih akcij in tako pomagajo pri reševanju življenj.

■ Vladimir

Policija svetuje

Na območju občine Žužemberk smo policijski s PP Dolenjske Toplice v času od 10. 6. 2017 do 6. 9. 2017 obravnavali 13 kaznivih dejanj (v letošnjem letu skupno 41), in sicer:

- 7 tatvin,
- 5 velikih tatvin (vlomov),
- 1 groznja.

Tatvine in velike tatvine so bile izvršene v naseljih Drašča vas, Boršt, Žužemberk, Ajdovec, Visejec, Podgozd, Brezova Reber, Žvirče in Dvor, storilci pa so odtujili otroška kolesa, igrače, motorne žage, kosilnice, varilni aparat, gorivo, planinsko vrv, električne kable in podaljške, kotno brusilko, kosilnice na laks, registrsko tablico osebnega vozila, zajce, kokoši in orožje.

Obravnavali smo tudi 10 prometnih nesreč, od tega 5 z materialno škodo, 4 s telesnimi poškodbami ter 1 s smrtnim izidom. Najpogostejši vzroki so bili:

- 5 x hitrost,
- 1 x nepravilen premik z vozilom,
- 1 x nepravilno prehitjevanje,
- 2 x nepravilna stran in smer vožnje,
- 1 x nepravilna vožnja mimo.

Živimo v času, ko se večini vedno nekam muči, a kljub temu vozite v skladu s prometnimi predpisi. Hitrost je še vedno najpogostejši vzrok prometnih nesreč, tudi prometni nesreči, ki se je žal končala s smrtnim izidom, je botrovala prevelika hitrost. Zato, spoštovani bralci, prilagodite hitrost svojih vozil stanju vozišča, prometnim razmeram, svojim sposobnostim in prometnim predpisom. Ne zaradi policistov z radarjem, ne zaradi visokih kazni, temveč zaradi vaše varnosti in varnosti drugih udeležencev v cestnem prometu.

Ponovno so med nami tudi šolarji, zato velja posebna previdnost v bližini šol in šolskih poti. Otroci so najbolj ranljivi udeleženci cestnega prometa in še ne znajo sami oceniti in predvideti nevarnosti, zato bodimo toliko bolj previdni odrasli. Starši, vzemite si čas za svoje otroke in jih poučite o prometnih pravilih, pojdite z njimi na sprehod in jim pokažite, kako se pravilno prečka vozišče, kje se hodi, ko ni pločnika, kajti več kot bo otrok znal o prometu, manjša je verjetnost, da bo udeležen v prometni nesreči. Ne pozabite, otrok nikoli ni odgovoren za svoja dejanja, odgovorni smo starši. Več kot bomo svojega otroka naučili, bolj bo varen v prometu, pri tem pa bodimo svojim otrokom tudi zgled in upoštevajmo prometne predpise.

V Sloveniji se je ponovno v obtoku pojavila večja količina **ponarejenih bankovcev za 20 in 50 eur**. Storilci ponarejene bankovce naj-

Policija svetuje

gostejše unovčijo na tržnicah, veselicah, prireditvah, skratka, povsod tam, kjer ni naprav za preverjanje pristnosti bankovca. Vse občane opozarjamo na previdnost pri poslovanju z gotovino. Tam, kjer so nameščene naprave za preverjanje pristnosti bankovcev, pa bankovce sproti preverjajte.

Spoštovani bralci, ne pozabite na svojo varnost in **varnost vašega premoženja ob 1. novembru** ter v dneh pred in po prazniku. Takrat bodo parkirišča ob pokopališčih prepolna osebnih vozil, ki so vaba za storilce kaznivih dejanj. Vsako leto obravnavamo precej kaznivih dejanj vlomov v osebna vozila na pokopališčih, kjer storilci iz vozil krajejo vse, kar jim pride pod roke. Zato v vozilih ne puščajte denarnic, torbic, ničesar, kar bi pritegnilo pozornost storilca. Ne tolažite se s tem, da v torbici nimate »nič vrednega«, ker storilec tega ne ve. To bo videl šele, ko bo v vozilo vlomil, vendar takrat je prepozno, škoda na vozilu je že povzročena.

Če opazite karkoli sumljivega, kar bo zmotilo vaš mir in občutek varnosti, osebo ali vozilo, ki ne »paše« v vašo okolico, si zapomnite

Policija svetuje

Vir: internet

podrobnosti, zabeležite znamko in registrsko številko vozila ter nemudoma obvestite policijske na PP Dol. Toplice na tel. št. 07 3843890, po elektronskem naslovu **pp_dolenjske_toplice.punm@policija.si** ali na številko 113.

V kolikor pa želite, da se vodja policijskega okolišja zgledi pri vas doma, ker ste postali žrtev kaznivega dejanja, potrebujete pomoč ali nasvet policije, imate konkretne varnostne probleme na območju vaše lokalne skupnosti, želite predlagati ukrepe ali dejavnosti za izboljšanje varnosti v vašem okolju, ali ker želite neformalni razgovor, pa lahko pišete na elektronski naslov **edvard.kramar@policija.si**.

■ **Edvard Kramar**, vodja policijskega okolišja

Obvestilo

Spoštovane občane Občine Žužemberk obveščam, da med 25. 9 in 25. 10. 2017 v prostorih Občine Žužemberk, Grajski trg 33, Žužemberk poteka javna razgrnitev dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za stanovanjsko sosesko Žužemberk SZ.

Gradivo je objavljeno tudi na spletni strani Občine Žužemberk:

<http://www.zuzemberk.si/sl/2017/09/javna-razgrnitev-dopolnjenega-osnutka-obcinskega-podrobnega-prostorskega-nacrta-za-stanovanjsko-sosesko-zuzemberk-sz/>

Na podlagi 61. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, (109/12), 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO) ter 17. člena Statuta Občine Žužemberk (Uradni list RS, št. 66/10 – UPB) je Občinski svet Občine Žužemberk na _seji dne __. __. 2017 sprejel

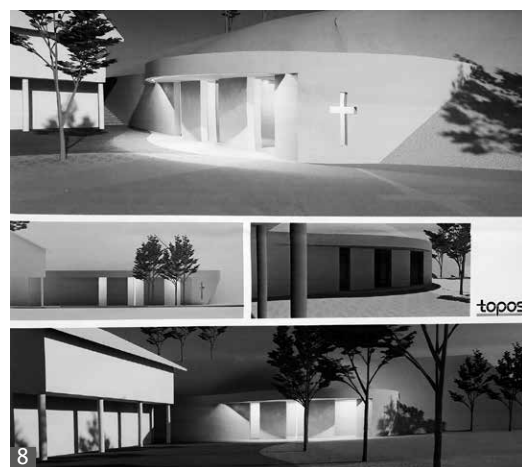
ODLOK o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za stanovanjsko sosesko Žužemberk SZ

S tem odlokom se ob upoštevanju Odloka o Občinskem prostorskem načrtu Občine Žužemberk (Uradni list RS, št. 55/14; v nadaljevanju: OPN) sprejme občinski podrobni prostorski načrt za stanovanjsko sosesko Žužemberk SZ (v nadaljevanju: OPPN), ki ga je izdelal Topos d.o.o., pod št. 02/16 – OPPN v ____ 2017.

Občina Žužemberk

ŽUPAN

■ **Franc ŠKUFCA**, l.r.

1 S prižigom kope v petek, 7. julija, v vasi Srednji Lipovec so se v čast občinskega praznika Občine Žužemberk pričeli letošnji trški dnevi. V času fužinarstva, tudi zaradi potreb novo zgrajene železarne na Dvoru leta 1796, je postalo kuhanje oglja v Suhi krajini pomembna gospodarska dejavnost, ki ni zamrla niti po opustitvi fužinarstva leta 1896.

2 Kopo, ki so jo pod vodstvom oglarjev Franca Vidmarja in Branka Skubeta postavili lipovski oglarji, je blagoslovil župnik Janez Zaletel.

3 Najboljše dvojice na Turnirju v odbojki na mivki »Žužemberk 2017« skupaj s sponzorji, županom in vodstvom turnirja.

4 Najboljša igralca turnirja med profesionalci Sergej Drobnič in Alan Košenina.

5 V ženskem delu dvojic sta zmagali Tjaša Jančar in Tjaša Kotnik.

6 Stari rokerji Don Mentony Band so poskrbeli za večerno zabavo na Loki.

7 Ob pokopališču pri cerkvi sv. Martina, škofa, v Velikem Lipju je bila v soboto, 8. julija, slovesnost ob blagoslovitvi temeljnega kamna za novo mrliško vežico.

8 Vaščanom, ki teritorialno sodijo v župnijo Hinje in Žužemberk, se je uresničila dolgoletna želja – v vasi Malo Lipje bo prihodnje leto zgrajena nova vežica. Pomembna investicija bo občino Žužemberk stala okoli 160.000 evrov, po projektu in projektni dokumentaciji firme Topos in načrtih arhitekta Mateja Somraka pa jo bo gradilo podjetje TGH iz Črnomlja.

9 Temeljni kamen za novo vežico so položili župan Franc Škufca, predstavnik podjetja TGH g. Majerle in predstavnik vaščanov Ignac Papež, blagoslov pa je opravil hinjski župnik Ciril Murn.

10 Vaščani so pripravili prijeten kulturni program, ki ga je povezovala Bojana Vidmar. Sledilo je druženje.

11 Primož Fabjan, študent prof. Milka Bizjaka, je v farni cerkvi sv. Mohorja in Fortunata pripravil izjemen koncert.

12 Preventivnih zdravstvenih meritev krvnega tlaka, sladkorja v krvi in holesterola se je udeležilo veliko občanov.

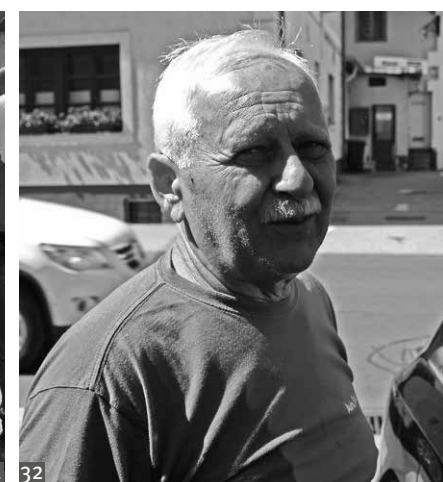
13 Po srečanju nekaterih predsednikov društev v občini je bila 9. julija v grajski kleti tudi podelitev priznanj krvodajalcev. Krvodajalci jubilarji skupaj z županom in občinskim vodstvom.

14 Priznanje za kar 100-krat darovano kri je prejel tudi Janez Krese.

15 Najmanjše države sveta so bile predstavljene na Dvoru.

16 Predsednik ZŠAM Slovenije Aleš Kocjančič je položil venec pri spomeniku NOB na Cviblju.

17 Po dolgih letih čakanja in dogovarjanja o lokaciji nove mrliške vežice se je krajanom Šmihela in okoliških vasi uresničila velika želja. Temeljni kamen za novo mrliško vežico so 13. julija ob desni strani cerkve sv. Mihaela položili župan Občine Žužemberk Franc Škufca, predstavnik podjetja TGH iz Črnomlja, ki bo gradilo mrliško vežico, in domačin Mirko Papež.

18 Krajši kulturni program je z vezno besedo obogatila predsednica KD Šmihel Karmen Sadar. Iz kronike župnika Alojzija Zupanca. »Le-ta govori o veliki želji župnika Janeza Zupančiča o gradnji nove, večje cerkve v Šmihelu, za katero se je župnik že leta 1901 potegoval vse do svoje smrti leta 1909. S prošnjami se je obračal na cesarja Franca Jožefa 1. na Dunaj in na deželno vladu v Ljubljani, a leta 1903 ni imel uspeha. Leta 1905 pa je bilo za župnika Zupančiča uspešno leto, saj so njegovo prošnjo odobrili tako deželna vlada kot ministrstvo za uk in bogočastje na Dunaju. A Šmihelci gradnji nove cerkve niso bili naklonjeni. Bili so za obnovo stare romanske cerkve, ki je takrat stala na pokopališču in se jo omenja že v letu 1135. Začelo se je hujskaje proti gradnji nove cerkve. 3. adventno nedeljo 1906 je prišel škof, da bi Šmihelce pridobil in pomiril. Ker se župnik in Šmihelci niso mogli dogovoriti, je škof poslal komisarja Pilshoferja. Po zanimivem glasovanju je del vernikov sprejel odločitev, da se gradi nova cerkev. Šmihelci so potem poskušali z advokati v naslednjih letih spremeniti odločitev, a jim ni uspelo. Tako so po sedmih letih, leta 1908, položili temeljni kamen.

19 Blagoslov je opravil žužemberški župnik, dekan in častni kanonik Franc Vidmar.

20 Investicija mrliške vežice v Šmihelu je ocenjena na okoli 172 tisoč evrov, sama gradnja pa bo potekala v dveh delih.

21 Letošnji »Šmihelski dan« je bil v znamenju predstavitve športne poti Francija Grajša. Na sliki: Na domačiji Meden je potekala predstavitev peke kruha v krušni peči.

22 V Zafari je bil v petek, 14. julija, predan svojemu namenu največji vodohran v projektu gradnje suhokranjskega vodovoda. Vodohran s prostornino 200 kubičnih metrov so predali svojemu namenu generalni direktor direktorata na ministrstvu za kulturo Igor Teršar, župan Franc Škufca, predstavnik izvajalcev, vaščan Zafare Franc Košiček, blagoslov pa je podelil župnik in častni kanonik Franc Vidmar. Projekt oskrbe s pitno vodo Suhe krajine obsega gradnjo in hidravlično ureditev skupaj več kot 152 kilometrov cevovodov ter vodovodov, gradnjo sedmih črpališč (pet novih in dve nadgradnji), 16 vodohranov (sedem novih in devet nadgradenj), 16 razbremenilnih jaskov, 18 reducirnih in 11 merilnih jaskov. Na področju Občine Žužemberk dela obsegajo gradnjo 40 kilometrov cevovodov, hidravlično izboljšavo 24-kilometrskga vodovoda, gradnjo šestih razbremenilnih jaskov, štirih vodohranov in dve nadgradnji, gradnjo dveh črpališč, 11 redukcijskih jaskov in enega merilnega ter dozirnega jaska.

23 Moški zbor oktet Dvorjani pod vodstvom Roberta Kohka so poskrbeli za prijeten kulturni utrip.

24 Moderatorica, domačinka Lilijana Hrvat, je brezhibno povezovala številne dogodke na Trških dnevih.

25 Ris, ki ga je po pomoti v šestdesetih letih ustrelil lovec Lovske družine Plešivica Miro Vovk z Dvora, je bil glavna atrakcija razstave »Rod Štefe in Arpada-Ris v Sloveniji«, prikazane v grajskem stolpu.

26 Igor Teršar, generalni direktor direktorata za ustvarjalnost na ministrstvu za kulturo, je uradno odprl letošnje Trške dni. Igor Teršar: »Za občino Žužemberk lahko s ponosom rečemo, da je v slovenskem prostoru prepoznavna. Njena identiteta temelji na tradiciji. Kulturne in naravne znamenitosti omogočajo razvoj turizma, s čimer so obvezna dogajanja na kulturnem področju. Kulturne prireditve, katerih temelji so dediščina, vsekakor omogočajo krepitev lokalne in nacionalne zavesti«.

27 Tradicionalno tudi Žužemberški rogisti.

28 Anica Škoda, nekdanja učiteljica na žužemberški osnovni šoli, je predstavila samostojno razstavo svojih likovnih del.

29 Skupina The Plut Family je prijetno popestrila petkov večer.

30 Letošnjega 7. Suhokranjskega kolesarskega maratona se je letos udeležil tudi predstavnik Golubca.

31 Ekipa zdravstvenih delavcev je na maratona prisotna vsako leto.

32 Predsednik Radio kluba Žužemberk Dušan Mikec je tudi letos v prostorih kluba pripravil predstavitev njihovega dela.

PREVENTIVNE ZDRAVSTVENE MERITVE

33 V soboto, 15. julija, so od 9. do 12. ure v Žužemberku v organizaciji OZRK Novo mesto in KORK Žužemberk potekale preventivne zdravstvene meritve. Obiskovalci so imeli možnost brezplačnih meritev krvnega tlaka, sladkorja v krvi in holesterola, ki so jih opravljale zdravstvene delavke, letos pa je bilo prvič na voljo tudi merjenje hemoglobina in določanje krvne skupine, ki ju je opravljala zdravstvena delavka Centra za transfuzijsko dejavnost Novo mesto, a je bilo med udeleženci lepo sprejeto. Trije udeleženci meritev so podpisali tudi izjavo o darovanju organov po smrti, ki jih na Dolenjskem zbira samo OZRK Novo mesto. S potekom meritev in udeležbo smo bili zadovoljni, saj je prišlo 59 krajanov, ki so se nato o rezultatih svojih meritev lahko individualno posvetovali z zdravnico Nežko Dular, dr.med. Vsako leto se meritev udeleži več ljudi, kar je znak, da ljudje vse več pozornosti posvečajo zdravju in se zavedajo pomembnosti preventive. ■ Tamara Plot

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

34 Evropski poslanec Lojze Peterle: »Pozdravljam Žužemberk in vse njegove kraje v tem naporu, da bi bilo bolje, lepše. Če bi v Ljubljani in Bruslju delali tako kot v Žužemberku, sploh ne bi govorili o krizi!«

35 Predstavil se je tudi ženski pevski zbor DU Žužemberk in plesalci iz Velikega Gabra.

36 Novo infrastrukturo v Dolgi vasi so družno predali svojemu namenu najstarejši občan ulice Stane Kelšin, evropski poslanec Lojze Peterle, državna sekretarka Tanja Strniša, župan Franc Škufca in Viktor Dolinšek, direktor podjetja Komunalne gradnje iz Grosuplja. Naložba v Dolgi vasi je bila vredna okoli 280 tisoč evrov, okoli 100 tisoč je občina prejela od ministrstva za gospodarstvo po 23. členu zakona o sofinanciranju občin, večji del pa je zagotovila iz lastnega proračuna.

37 Poleg gradnje fekalne kanalizacije so v ulici položili nove vodovodne cevi, pripravili ustrezne priklpe na širokopasovno omrežje, obnovili cesto z novo javno razsvetljavo. Elektro Ljubljana je postavil tudi novo transformatorsko postajo in podzemne elektrovođe.

38 Razstavo ročnih del je odprla državna sekretarka na kmetijskem ministrstvu Tanja Strniša.

39 Moški pevski zbor Cirila Zajca z zborovodkinjo Nino Zajec.

40 Pred novi hišo Staneta Legana so vaščani pripravili pogostitev za vse goste in celo vas

41 Predsednik ŠKD Ris Aljaž Štrucelj je zaslužen, da so se ob občinskem prazniku ob Dnevu ob Krki prijetno zabavali tudi najmlajši .

42 Ob prazniku je Žužemberk bogatejši tudi za novo e- polnilnico, občani pa so se lahko zapeljali tudi z električnim avtomobilom.

43 Članice Društva kmečkih žena Suha krajina so predstavile dobrote na suhokranjski tržnici.

44 Najboljšim vinogradnikom s 45. tedna cvička je predsednik Anton Koncilja podelil priznanja in diplome.

45 Živahno dogajanje na trgu so popestrili starodobniki vseh vrst.

46 S harmoniko je lepše - tudi z nežnim spolom.

47 Ne le avtomobili, tudi stara kolesa neutrudnih članov društva Rovtarji so požela veliko zanimanja.

48 Na tekmovanje v kuhanju ješpenja so zmagale po mnenju okuševalcev publike članice društva kmečkih žena Suha krajina, medtem ko je strokovna komisija prvo mesto prisodila ekipi pobratenega Golubca.

49 Lepši del ekipe Kozji vrh.

50 Člani Društva za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi so navdušili obiskovalce z odličnim krompirjem.

51 Grajska gospoda se je v nedeljo, 16. julija, udeležila svete maši v farni cerkvi.

52 Pod vodstvom Vlada Kostevca je TD Suha krajina pripravilo bogat srednjeveški dan.

53 Vitezi in gospodične na kosilu v grajski kleti.

54 Gosti iz Golubca in Pregrade so se popeljali s kočijami po Žužemberku, obvezna postaja tudi pri županu.

55 Najboljši lokostrelci so se pomerili v grajskem jarku.

56 Bogato založene stojnice na srednjeveški tržnici.

57 Stare srednjeveške igre so navdušile najmlajše.

58 Žužemberški vitezi v mi-mohodu.

59 Teater Cizamo je tudi letos navdušil

60 Izjemne viteške veščine gledalcev niso pustile ravnodušnih.

61 Grajski pisar Stane v izjemnem ambijentu.

62 Tudi letos je bil vlak polno zaseden.

63 Jani Kranjc je skrbel za prvo pomoč.

64 Na stojnici se je predstavila tudi Občina Golubac iz Srbije.

65 Grad, številni obiskovalci in lep program za vse starosti.

66 Vitezi s konji po dolgih stoletjih spet v gradu.

67 Slovaška viteška skupina Trnavska kampania je tokrat malce razočarala, kljub dobri sceni. Že nekaj let gledalci spremljajo napoved in potek igre v slovaškem jeziku.

68 Slavnostnega gosta in osrednjega govornika na slavnostni seji predsednika vlade dr. Mira Cerarja je sprejel župan Franc Škufca.

69 Predsednika dr. Mira Cerarja so pozdravili številni obiskovalci.

70 Župan mesta Pregrada Marko Vešligaj in župan Franc Škufca sta na slavnostni seji podpisala sporazum o sodelovanju.

71 Slavnostne seje so se udeležili tudi župani Občine Golubac, Pregrade in Duge Rese dr. Nebojša Mijović, Marko Vešligaj in Tomislav Boljar. Jože Papež je izdatno poskrbel, da so se gostje v Žužemberku dobro počutili.

72 Mešani pevski zbor Žužemberk pod vodstvom Nine Zajec.

73 Nekdanji dvakratni poslanec ruske dume Sergej Andreev bo v prihodnje skrbel za tesnejše gospodarsko sodelovanje Rusije z Občino Žužemberk.

74 Častna občanka je postala nekdanja učiteljica na OŠ Žužemberk Marija Kodre, v njenem imenu je priznanje prevzela Magda Kastelic Hočevnar.

75 Dr. Miro Cerar: »Ime vašega kraja v regiji upravičeno odzvanja že stoletja. Tudi dandanes je vaš kraj, vaš Žužemberk, vsem nam vsakodnevni opomin, da mesta ustvarjamo ljudje. Pot, ki jo je Občina Žužemberk od svoje ustanovitve leta 1998 prehodila, je iskrene pohvale vredna. Taka strma pot razvoja Občine Žužemberk ne bi bila mogoča brez pogumnega vodstva Občine ter brez vas, drage občanke in občani Žužemberka, ki vodstvo pri tem spodbujate. Država bo za občine, ki imajo razvojno naravnane ideje za modernizacijo naše zelene Slovenije, vedno imela posluš. Vlada tako Suhi krajini pomaga kolikor le lahko na številnih področjih: skupaj z roko v roki s kohezijskimi sredstvi obnavljamo suhokrajinski vodovod, ki bo zaključen v prihodnjih letih in je eden od največjih projektov vaše občine. Vlada je žužemberško obvoznicco že umestila v državni razvojni projekt in zanj predvidela sredstva. Pomagali bomo tudi pri gradnji vrtca in pri obnovi Auerspergove železolivarne na Dvoru, saj si želimo, da se vaša Občina še naprej razvija in modernizira. Zame prav vsak del Slovenije šteje!«

76 Letošnji nagajenci s predsednikom vlade dr. Cerarjem in županom Škufco. Pisno priznanje so prejeli tudi Alojzij Ljubič, mag. Bojan Suvorov, Ljiljana Herga, Miran Jenko, Domačija Krnc, Tadeja Lavrič, Dušan Mikec, Marjan Menger, Mešani pevski zbor Žužemberk, Ivana Špiletič, Nejc Zupančič, Srednjelipovski oglarji, Špela Pust in Edward F. Logan. Uroš Švarc, Janez Žerovc in Milena Podgoršek, Igor Tratnik, Andreja Može, Marija Brecljnik in Damjan Šetina pa so prejeli zahvalo.

77 Klapa Bonaca je navdušila z dalmatinskim melosom v ubranem moškem petju ob spremljavi tradicionalnih inštrumentov.

78 Da je prostovoljstvo živo v občini Žužemberk, so dokazali letošnji nagajenci. Zlati grb občine je prejela Francka Ožbolt, srebrni grb pa so podelili Ludviku Leganu,

medtem ko je bronasti grb prejelo prostovoljno gasilsko društvo Reber.

ZLATI GRB OBČINE ŽUŽEMBERK

79 »Frančiška, oziroma Francka Ožbolt, kot ji reče večina, je bila dolgoletna predsednica Društva upokojencev Žužemberk. Je članica turističnega in mnogih drugih prostovoljnih organizacij že vrsto let. V družbi zna s pesmijo in igranjem na lončeni bas poskrbeti za dobro voljo. Opravlja prostovoljno delo na vseh področjih. Njeno izjemno delo na področju pomoči starejšim so opazili tudi v Zvezi društev upokojencev, zato je v letu 2005 prejela Plaketo Državnega sveta Republike Slovenije za najbolj zaslužne prostovoljce. S svojim delom na področju prostovoljstva, kulture in turizma je veliko prispevala k razvoju Žužemberka na številnih področjih, zato menimo, da gre nagrada v prave roke«, je zapisano v predlogu.

SREBRNI GRB OBČINE ŽUŽEMBERK

80 »Ludvik Legan, rojen Suhokranjčan, je z vsem srcem predan svoji pokrajini in ji želi vse dobro. Je aktiven prostovoljec v več društvih. Zmeraj pripravljen delovati v skupno dobro, za kar mu ni žal nobene prostovoljne ure. Še posebno je dejaven v turističnem društvu, kjer z veliko dobre volje deluje kot podpredsednik društva. Kot podjetnik je kmalu spoznal, da si v življenju v večini primerov odvisen sam od sebe, zato je vse svoje moči usmeril v obnovo nekoč daleč naokoli poznane kočice in doma na Frati, ki ga je s trdim delom obnovil in oživel že skorajda pozabljen nekdanjo gozdarsko kočico. Prav tako je veliko svoje neizmerne energije vložil v zidnico na Stari gori pri Dvoru in med prvimi vstopil v konzorcij Turizem v zidnicah. Oba turistična objekta sta danes poznana po Sloveniji, pa tudi izven meja, saj je Ludvikov hram priljubljena turistična destinacija turistov iz Belgije. Za svoje prostovoljno delo je prejel tudi priznanje Turistične zveze Slovenije. Vsekakor je Ludvik Legan svoje aktivno delo posvetil turizmu, promociji Suhe krajine in prostovoljstvu, za kar si zasluži priznanje Občine Žužemberk,« so zapisali predlagatelji.

81 Pesnica in recitatorica Silva Mohorčič se je predstavila na nekaj dogodkih.

82 Spominsko ploščo ob 120-letnici rojstva Rozalije Sršen so odkrili Magda Kastelic Hočevnar, igralka Lucija Čirovič, župan Franc Škufca in sorodniki slavne igralka.

83 Spominska plošča Zalli Zarani-Rozaliji Sršen.

84 Plesalka Helena Barle je navdušila z orientalskim plesom.

85 Igralka Lucija Čirovič je v pogovoru z Magdo Kastelic Hočevnar razkrila marsikaj iz njene zanimive poklicne poti.

Ga. Marija Kodre – častna občanka Občine Žužemberk

Postati »častni občan« je najvišje priznanje občine. To laskavo lento je letos prejela ga. Marija Kodre. Ker se zaradi odsotnosti ni mogla udeležiti podelitve, sta ji priznanje izročili predsednica KUD-a Klavdija Longar in podpredsednica Magda Kastelic Hočevar ob obisku na domu. Njene prve besed so bile: »Sem ti rekla, da ne maram slave.«

Ga. Marija Galjot se je rodila v Cerkljah na Gorenjskem. Leta 1953 je komaj 19-letna prišla poučevat v Žužemberk, tu spoznala moža Srečka in si ustvarila družino. Na začetku je učila v nižji gimnaziji, kasneje sta z možem zamenjala, tako da je do upokojitve poučevala 3. razred. Sama pravi, da je bila kot učiteljica precej zahtevna. Za nekatere učence se spomni celo, kje v učilnici so sedeli, nekaterih obrazov se ne spomni več. Zelo rada se spominja druženja z učenci in igralci. Vedno jim je bilo lepo. Na začetku je igrala tudi sama.

Svoje znanje, ideje in izkušnje je nadgrajevala celih 30 let; ko se je preselila v Lese, kjer sta si z možem zgradila novi dom. V kulturne dejavnosti je pritegnila veliko mlajših in starejših Suhokrajincev, znala je dvigniti v njih zavest o lastni vrednosti in jih tako motivirati za nastopanje.

V okviru KUD-a so delovale gledališka, recitacijska, plesna, fotografska, filatelistična sekcija in pevski zbor. Vanje je bilo vključeneh veliko število mladih in starejših krajanov. Biti član KUD-a

je bilo vsakomur v ponos in veselje. To govorim iz lastnih izkušenj. Skupaj z možem Srečkom, ki je že 30 let pokojen, sta s svojim ustvarjalnim kulturno-prosvetnim delom prispevala neprecenljivo bogastvo k razvoju kulturne ozaveščenosti suhokrajinskega in širšega slovenskega prostora. Njun neposreden ter neponarejen odnos do ljudi in predanost ljubiteljski kulturni dejavnosti so lahko spoznali otroci nižjih in višjih razredov osnovne šole, mladi na in odrasli. Želja po kulturnem napredku kraja ju je nenehno vodila v nova iskanja idej, ki sta jih vgradila v številna dramska dela, recitale in plesne koreografije, razstave vseh vrst, filatelistično in amatersko fotografijo.

Z možem sta prebrala po 50 iger, predno sta se odločila za izbrano. To sta pretipkala na pisalni stroj in razmnožila na ciklograf. Mož Srečko je vse igre fotografiral, tako da je vsak nastopajoči prejel spominske fotografije.

Skrbel je za ogrevanje dvorane. Včasih jo je zakuril že ob treh zjutraj, saj so vaje in igre potekale

Ga. Marija Kodre z mladimi igralci.

predvsem v zimskem času.

Plod dolgoletnega iskanja in raziskovanja na področju režije, scenografije in gledališke dejavnosti nasploh je več kot 10 celovečernih iger, ki so doživele številne ponovitve in gostovanja; preko 20 mladinskih igrice (kratkih in daljših do celovečernih); nešteti recitali ob vseh krajevnih in tudi občinskih proslavah, otvoritvah in zaključkih MDB.

Večino kostumov je domiselno

sešila sama, mož je poskrbel za slikovito in izvirno sceno.

Zamislil ji nikoli ni zmanjkalo. Ni jih črpala zgolj iz teorije, temveč predvsem iz svoje neumorne, uporne, humane in ustvarjalne osebnosti. Osebnosti, ki je svoje znanje, energijo, moč in ljubezen, zlasti do slovenske besede, skozi gledališko umetnost posredovala številnim generacijam in tako doprinesla k dvigu gledališke kulture v Suhi krajini.

Po moževi smrti je režirala še nekaj iger na Krki in prejela Jurčičevo nagrado za kulturno dejavnost v Občini Ivančna Gorica.

Zdaj zelo rada bere, predvsem romane, psihološke knjige in knjige o zdravju ter kakšno biografijo, pa tudi vrtnari. Televizije skoraj ne gleda. Želja po branju izvira še iz otroštva. Tudi oče je rad bral, a jo je vedno, ko je prišla knjigo, poslal delat na njivo.

Ga. Mimica je lahko svetel zgled mlajšim rodovom, kaj vse se da narediti z vztrajnim delom, močno voljo in predanostjo cilju, ki si ga zastavimo.

Želimo, da bi bila še naprej vitalna in trdnega zdravja in da bi Žužemberk ohranjala v svojem srcu.

■ **Magda K. Hočevar**

Športna pot Francija Grajša

V četrtek, 13. julija 2017, smo se v Šmihelu pridružili mreži dogodkov, ki so se kot kresovi prižigali po naši občini v času Trških dni in praznika Občine Žužemberk.

Kot slavnostni uvod v prireditev nas je najprej nagovoril župan Franc Škufca. Potem smo prisluhnili zgodbi o Franciju Grajšu, našemu sokrajanu iz Klečeta, izjemnemu športniku, borcu v tajskem boks, ki je na svoji poti nainizal osupljive športne dosežke. Bil je večkratni državni prvak in reprezentant Slovenije v letih od 2005 do 2012. Na svetovnih prvenstvih v tajskem boks je osvojil dve srebrni in eno bronasto medaljo, na evropskem prvenstvu srebrno, zlato medaljo pa na svetovnem pokalu v Iranu leta 2012. V tem letu je zmagal tudi na šovu ENFUSION 3 «The Trial of the Gladiators». Ker je tu v eni noči premagal borca številka 1 in 2 na svetovni profesionalni lestvici, je tako postal tudi najboljši borec za kategorijo do 85 kg v K-1 za leto 2012.

Na prireditve pa smo povabili tudi goste, ki so tesno povezani s Francijevo športno potjo: Iztoka Vorkapića, ki je bil dolgoletni Francijev trener, Mirka Vorkapića, prijatelja in kolega iz kluba, ter Mateja Dremelja, Francijevega kondicijskega trenerja in soustanovitelja kluba Nak Muay v Ivančni Gorici. Ker se g. Iztok Vorkapić zaradi priprav na svetovno prvenstvo ni mogel udeležiti prireditve, smo zaprosili Mirka Vorkapića, njegovega sina, da nam na kratko predstavi tajski boks. Mirko nas je presenetil in naredil več kot to. Vse nas je ganil z barvitim pripovedovanjem o tem, kako je Franci prišel v klub, o trdem delu na treningih, o zmagah in globokem prijateljstvu, ki se je stkalo v vseh teh letih s čvrstim suhokranjskim velikanom, kakor je Francija poimenoval Mirko. »Bil je

čas, ko nas je bilo strah, a smo bili ob tebi najmočnejši in najpogumnejši na svetu! Franci, hvala za inspiracijo, hvala za buške, modrice, razbito arkado, zlomljen prst, otečena kolena, razbit nos in zvencečo glavo. Ko se vrnem, pridi še kdaj!« je ganjen Mirko pospremil Francija na novo življenjsko pot.

Po tem slikovitem uvodu pa smo radovedno prisluhnili še Francijevi zgodbi, ki se je začela razpletati ob vprašanjih Simona Iskre, fotografijah in posnetkih s tekem.

Franci je v drugem razredu začel trenirati karate. V osnovni šoli se je aktivno posvečal še drugim dejavnostim: gimnastiki, atletiki, odbojki, plesnim vajam in dramskemu krožku. Življenje pa se mu je popolnoma spremenilo, ko se je v drugem letniku srednje šole vključil v Akademijo Tajskega boksa Scorpion Gym v Novem mestu. Akademija je prava valilnica talentov, borcev, ki že vrsto let osvajajo odličja in naslove na svetovnih, evropskih prvenstvih, pokalih in raznih drugih promocijskih prireditvah. Številni fantje so prišli in odšli, mnogim je bilo lažje trenirati kot tekmovati, a za Francija se je izkazalo, da je iz pravega šampionskega testa. Na svetovnem prvenstvu leta 2007 je osvojil prvo srebrno medaljo. Kot novinec z le osmimi predhodnimi boji je premagoval izkušenejše borce in presenetil celo trenerja. Potem so se z leti njegovi uspehi le še vrstili. S pronicljivimi vprašanji Simona Iskre smo več izvedeli tudi o pomembnem in posebnemu odnosu trener-športnik, kako je, ko je težko, in kako je, če te ustavijo poškod-

be. Zanimivo je, da so Francija pri pomembnih borbah ustavile ravno poškodbe, a padec s strehe, ker je po poklicu tesar, mu je čudežno pomagal pri dolgotrajni poškodbi rame, zaradi katere je celo prekinil kariero. Ker je Franci želel ohraniti stik s športom tudi v prihodnosti, je pred devetimi leti sprejel ponudbo k sodelovanju pri ustanovitvi kluba Nak Muay v Ivančni Gorici. Tako se sedaj že nekaj let preizkuša tudi kot trener.

Izkazalo se je, da je Franci duhovit in zanimiv pripovedovalec. Obiskovalci so bili navdušeni. Čeprav je prireditev trajala uro in pol, bi ga še poslušali. Preživeli smo res prijeten večer, kjer smo lahko pokukali v življenje šampiona iz Klečeta. Prireditvev pa je bila tudi priložnost, da smo primerno slavnostno počastili in se Franciju Grajšu tudi javno zahvalili za njegove dosežke.

»Hvala, Franci, ponosni smo nate!«

■ **Maja Papež Iskra**, KD Šmihel pri Žužemberku

POGOVOR Z FRANCIJEM GRAJŠEM, VRHUNSKIM ŠPORTNIKOM

Začel si s karatejem. Zakaj ne z nogometom?

Bolj so mi bili všeč borilni športi, rad sem gledal filme Bruce Leeja, Van Damma. V 2. razredu sem začel hoditi na karate v Ivančno Gorico, vozili so me starši. Bilo mi je všeč. Ko sem začel hoditi v Žužemberk, pa sem hodil tudi na vse ostale športe: na gimnastiko, odbojko, atletiko, plesne. Vse, kar se je le dalo. In tudi na dramski krožek. Domov pa sem šel z mamo, ko je šla iz službe. Atletiko sem treniral pri Slavku Malnarju, ki je bil vrhunski trener. Skupinski športi me niso nikoli preveč zanimali.

Torej, na začetku si treniral karate, kako pa si prišel do tajskega boksa?

V srednji šoli. Ko sem hodil na zdravstveno šolo v Novo mesto.

Izbral si zdravstveno šolo, kako to?

Všeč mi je bila biologija. Če sem čisto iskren, pa takrat še nisem vedel, kaj bi počel v življenju. Imel sem čudovite sošolce in ni mi bilo težko hoditi v šolo, vendar tudi če bi imel priložnost, ne bi delal v zdravstvu. Všeč mi je to, kar počnem sedaj. Ukvarjam se s tesarstvom in krovstvom. Zdi se mi, da se premalo fantov zanima za tehnične poklice.

No, glede tajskega boksa; ko sem bil v drugem letniku, sem izvedel, da sošolec mojih kolegov iz vasi trenira tajski boks v Novem mestu. Tajski boks mi je bil zelo všeč in s treningi sem začel tudi sam. Šlo mi je kar dobro.

Kako pa so tvoji starši sprejeli tvojo predanost športu?

Očetu se je zdelo fino, mami je bila od za-

četka skeptična, vendar pa me je podprla, ko je videla, da mi gre. Če otrok rad hodi na treninge, je to to. Treba ga je podpreti. Je pa narobe, če hočejo starši skozi otroka izživeti svoje neizpolnjene sanje.

Od koga si se torej največ naučil?

Največ od trenerja, veliko sem se naučil tudi od soborcev, hodil na seminarje, na internetu gledal borbe drugih borcev, poleg tega pa so naokrog krožili tudi CD-ji, VHS kasete... S kolegi iz kluba smo se veliko pogovarjali o tehnikah in o borbah.

Kdaj si pričel s tekmovanji?

Leta 2004, ko sem bil star 16 let. Prve borbe sem imel v Volčji Dragi, Širokem Brijegu v BIH in v Novem mestu. Od začetka se nisem hotel

Marija Kodre z igralsko skupino (v sredini levo). Foto Arhiv KD

boriti, bil sem preveč nervozen pred borbami. Kot mlad borec se moraš soočiti z nagonskim strahom pred poškodbami. Dokler tega ne stre-niraš, dokler se ne navadiš, je težko. Po približno 10 borbah to prebrodiš.

Kako pogosto pa imate tekmovanja? Koliko borb že imaš za sabo?

Koliko? Jaz osebno jih imam 44, od tega sem jih 7 izgubil, čisto točne statistike ne poznam. Izgubljal sem resne borbe. Finale svetovnega prvenstva, 2x finale evropskega prvenstva. Jaz svoje kariere ne jemljem preveč dramatično, rezultati so bili odraz vloženega dela.

Kako pa si sploh prišel do svetovnega prvenstva?

Pri nas v Sloveniji ni kvalifikacij. Ponavadi je šel tisti, ki je bil perspektiven, najboljši in je hkrati imel tudi dovolj sredstev, da si je vse stroške plačal sam. Selektorji so na državnih prvenstvih in odprtih prvenstvih naredili oceno. Sredstva pa so prišla od drugje. Na začetku so pot financirali starši, potem sam in kasneje, na koncu, tudi sponzorji.

Kakšna pa je tvoja zgodba iz svetovnih prvenstev?

Na prvem svetovnem prvenstvu 2007 sem imel za seboj le 8 borb. Boril sem se v B klasi. Na svojem prvem svetovnem prvenstvu sem dosegel drugo mesto. Po zmagi v četrtfinalu sem se v polfinalu boril z Bolgarom, Kirilom Penjurovom, s katerim imam še vedno stike. On je bil velik favorit, ker je bil svetovni podprvak v kickboxu. Borbo sem pripeljal do konca in zmagal, vendar sem moral finalno borbo kasneje odpovedati zaradi poškodbe noge v polfinalnem dvoboju.

Si prejel še druga odličja na raznih prvenstvih?

Ja, bil sem še na svetovnem prvenstvu 2009, 2010 na Tajskem, 2011 v Uzbekistanu in 2012 v Rusiji. S svetovnih prvenstev sem prinesel 2 srebrni in 1 bronasto medaljo. Na evropskem prvenstvu v Italiji sem bil drugi. Tekmoval sem tudi na svetovnem pokalu v Iranu 2012, kjer sem zmagal.

No, ti dosežki vseeno niso kar tako. Ni lahko na primer biti dvakrat drugi na svetovnem prvenstvu. Kdaj pa si potegnil črto pod tekmovanji?

To se je zgodilo po ENFUSION 3 resničnostnem šovu, kjer nas je bilo zbranih 16 najboljših borcev v kategoriji do 85kg. Snemali so ga v Makedoniji v Ohridu. Trajal je 14 dni. Šov so predvajali na Extreme TV in še nekatere

rih drugih televizijah. V Ohridu sem si izbral mesto med štirimi najboljšimi borci. Zaključni turnir pa je bil leta 2012 v Ljubljani. Tam sem tudi zmagal. Takrat sem v eni noči premagal borca, ki sta bila št. 1 in št. 2 na profesionalni lestvici, zato sem postal najboljši borec K-1 do 85 kg za leto 2012. Potem pa se je zgodil čuden splet okoliščin in vse se je podrla. Takrat sem bil v izredni psiho-fizični kondiciji, vendar se je pripetila poškodba rame, ki me je potolkla.

Kdaj pa si začel še s trenerstvom? Kje si našel čas še za to? Poleg tvojih treningov, službe in družine?

Že sam posel vzame veliko časa. Če pa si zraven še športnik, je to sploh skregano z vsako logiko. Pri meni je bilo to na koncu vse na kupu. Zaradi tega to ni nikamor pripeljalo. Če hočeš delati dobro, lahko delaš eno stvar, dve stvari hkrati dobro pa ni lahko. Tudi krovstvo kot tako je zahteven in tudi fizično naporen posel.

Z Matejem sta odprla klub NAK MUAY v Ivančni Gorici in tako si začel svoje znanje prenašati tudi na druge? Koliko let si sedaj že trener?

Po moje je že 9. leto, odkar smo ustanovili klub. Na začetku smo imeli le eno skupino v šolski telovadnici. Začeli smo s 16+. Z njimi smo začeli iz ničle. Na prvi trening je prišlo 40 ljudi, bilo je noro. V ta projekt smo vložili klubski in svoj denar, tako da imamo sedaj urejeno svojo telovadnico in borilnico. V klubu imamo približno 25 otrok, starih od 6 do 12 let, ki jih

učijo že fantje, ki so začeli trenirati pred 9. leti ter tudi opravili trenerske tečaje.

Kateri boj ti je najbolj dragocen?

Verjetno ravno tisti na Enfusion 3. To je bil res odraz trdega in strokovnega dela. To je bila res lepa zgodba.

Katere borce, s katerimi si se boril, najbolj spoštuješ?

Bi rekel Wendell Roche. Borila sva se v Ohridu. Takrat je bil star 38 let. On je Nizozemec surinamskih korenin. Bil je favorit, v vrhunski formi, zares »našpičen«. Borba pa je bila do zadnjega atoma moči, vendar sem ga premagal. Z njim je bil najboljši boj. Tudi sicer je zanimiv, vseh mi je kot človek, v čast mi je, da sem se z njim boril.

Kaj pa, ko si bil še začetnik, koga si imel za vzor?

Ja, to je bil pa kar Jože Trlep, Trebanjec, ki je bil tudi zelo dober, treniral je tudi v Scorpion Gym, pa Gašper Cajner, on je bil evropski prvak v tajskem boksu leta 1997. Cajner je bil super zvezda. Takrat so napolnili dvorano štuklja kot za šalo.

Kako bi se pa ti opisal kot športnik? Kate- ra lastnost ti je najbolj pomagala na tvoji športni poti?

Delavnost. V šoli na primer nisem nikoli izstopal kot športnik. Pri teku so bili hitrejši, pri odbojki so bili fantje boljši, pri gimnastiki, pri atletiki tudi. Vendar jaz sem hodil na vse, čisto vse. Vendar kaže, da sem si razvil dober motorični vzorec, ki mi je pomagal za naprej.

Če pogledaš sedaj, kako te je to izoblikovalo, kaj ti je dalo?

Samozavest, odločnost, vztrajnost. Delovne navade.

Tudi da delaš, takrat ko ti delo ni tako zelo zanimivo?

Še posebno takrat. Ravno športniku ne sme biti to težko. Športnik se velikokrat vpraša o smiselnosti določenih/različnih trenerskih sistemov. Ko si utrujen in veš, da si na koncu z močmi in ti trener še naloži delo. Moraš mu zaupati in vztrajati do konca. Včasih tudi to, kar reče trener, morda ni ustrezno, vendar moraš slediti temu. Problem nastane, kadar začneš razmišljati s svojo glavo. Vidiš druge sisteme, vsak ti hoče pomagati z nasveti. In začneš vse to mešati med seboj. To zna biti zelo zoprno. Vendar na začetku tega ni. Na začetku si vernik. Trener je glavni.

■ **Maja Papež Iskra**
Foto: Arhiv Franci Grajš

Suha krajina, tu in tam

Kako dragocen je Žužemberk?

Knjigo »Dragocenosti starih mestnih jeder«, ki so jo občine članice Združenja zgodovinskih mest Slovenije, med katerimi je tudi Občina Žužemberk, izdale ob 15. jubileju združenja, je v petek, 30. junija, v okviru poletnih grajskih prireditev v žužemberškem gradu predstavila avtorica dr. Živa Deu. Izvrstna poznavalka stavbne dediščine tako mest kot podeželja je predstavila sicer maloštevilnemu občinstvu poslanstvo knjige, kulturno ter dediščinske zanimivosti in posebej dragocenosti, ki krasijo Žužemberk. Po krajšem pozdravu predsednika TD Suha krajina Vlada Kostevca in župana Franca Škufca je avtorica spregovorila o zgodovinskem razvoju Žužemberka, ki je že v 14. stoletju pridobil trške pravice, sejme in svojo upravo. Pohvalila je obnovo gradu, ki naj bi imel v bodočnosti tudi namembnost in pravo vsebino. »Brez vsebine ni življenja in mu gotovo grozi ponoven počasen propad,« je menila Deuova in izrazila razočaranje ob porušitvi imenitnih stavb, med drugim tudi cerkve sredi trga leta 1957. Kot primer dobre prakse in celovite prenove je navedla Zalaščkovo hišo sredi Žužemberka, ki je po njenem mnenju kakovostno izpeljana in dobro služi stanovalcem.

Avtorici knjige dr. Živi Deu (desno) so po predstavitvi knjige poslušalci namenili kar nekaj vprašanj.

Reka Krka je bila letos odlična za osvežitev

Letošnje poletje nas je obremenilo z višjimi temperaturami, kot smo jih bili vajeni, je pa zato poskrbelo še za najtoplejšo Krko, kar je kdaj bila, saj je dosegla celo 23° C.

Reka Krka je bila odlična za osvežitev vse do 20. avgusta, zato so bila živahna prav vsa kopališča ob naši lepotici, še posebno pa v Stavči vasi ter na Loki v Žužemberku.

■ **VladiMir**

Reka Krka z Žužemberškim gradom v ozadju.

Slavko Mirtič

Foto: Urednik

Šesti likovni dnevi z dobrodelno noto

Umetniki dvorske likovne kolonije z gostitelji- družino Rezelj.

Na Domačiji Rezelj so se v petek, 11. avgusta, z bogato razstavo sklenili že VI. DVORSKI LIKOVNI DNEVI. Šestnajst likovnih ustvarjalcev je spoznavalo čudoviti svet ob Krki, se skoraj teden dni prijetno družilo in ustvarjalo likovna dela, ki so jih ustvarjalno delili s širšo publiko, tudi najmlajšimi iz bližnjega vrtca pri POŠ Dvor. Srečanje umetnikov z mednarodno udeležbo se je trdno zakoreninilo v ožji in širši prostor Dolenjske. Predstavlja uresničevanje vizij, ki so si jih zadali gostitelji – družina Rezelj, kot tudi pobudnica srečanja, prof. likovne umetnosti Ana Cajnko. Dvorski likovni dnevi imajo poseben pomen za širšo skupnost, še posebej za občino Žužemberk, ki ponuja narodnostno, generacijsko in slogovno raznolikim ustvarjalcem okolje z bogato zgodovinsko in kulturno dediščino. Letos so ustvarjali slikarji Lojze Adamlje, Nikolaj Beer, Ana Cajnko, Mojca Černič Pretnar, Milena Gregorčič, Janko Orač, Nina Schmidt, Rudi Skočir, Janez Štros in Sašo Vrabčič. Med tujimi umetniki so se kolonije udeležili Sead Emrić iz Bosne in Hercegovine, Buba Posa in Ede Posa iz Madžarske, Aleksandra Rakonjac iz Srbije, Mirjana Zirdum iz Hrvaške in Keiko Miyazaki po rodu iz Japonske. V sklopu dvorske likovne kolonije so pripravili tudi dan odprtih vrat, na katerega so povabili udeležence preteklih dvorskih likovnih srečanj. Zbrane je ob zaključku likovnih dni pozdravil gostitelj Rok Rezelj, dela umetnikov pa je predstavila umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn. Dvorski likovni dnevi imajo letos tudi dobrodelno noto, saj so slikarji podarili po eno umetniško delo v akcij Umetniki za ljudi z demenco.

»Ostali bodo lepi spomini«

Ravnateljici OŠ Prevole Mariji Brecljnik se 6. oktobra 2017, po štirih desetletjih dela v šolstvu, izteče delavna doba. Na prevolski šoli se je zaposlila leta 1985 kot profesorica matematike in fizike, pred tem pa je poučevala na OŠ Vavta vas in Dobropolje.

Da se je sistem šolstva korenito spreminjal v teh štiridesetih letih, je znano vsem. Kako pa je to doživljala gospa Marija Brecljnik, pa bomo skušali izvedeti v pogovoru z njo.

40 let je dolga doba. Kako je vam minil ta čas, če se ozrete nazaj?

Čas je minil prehitro. Če se ozrem nazaj, sem včasih res razmišljala, kdaj bo minilo, čeprav sem zelo rada opravljala to delo oziroma poslanstvo. Bili so lepi in manj lepi trenutki, kot so verjetno na vseh delovnih mestih. Ohranila bom lepe spomine, manj lepe trenutke pa človek nekako pozabi. Ja, zelo hitro je minilo 40 let.

Katere so bile tiste drastične spremembe, ki ste si jih najbolj zapomnili skozi kariero, morda primerjava osemletke in devetletke?

Način dela v šoli se je v 40 letih kar precej spremenil, lahko rečem, da so nekatere stvari,

ki so jih sprva v devetletki črtali, vrnili nazaj. Učenci danes prejemaajo veliko podatkov, snovi, a kljub temu ni pravega znanja. Osemletka je bila malo manj natrpana s snovjo, učenci so se bolj sproti učili in tako veliko več znali, sistem dela je bil drugačen. V devetletki je snov preobsežna, ni sistematičnega dela, vsako leto se nekaj učijo, vendar premalo poglobljeno (vsako leto po malo). Učna snov ni primerna starosti otrok. Tako jaz gledam na to. Mislim, da je ta način dela tudi precej pripomogel k nespoštovanju učiteljev.

Sprva ste poučevali, zadnjih 13 let ravnateljvali. Kje vidite prednosti oziroma pomanjkljivosti ene in druge strani?

Veliko bolje je bilo poučevati, saj me delo z učenci veseli, osredotočen si na snov in način dela, energijo vlagaš v kvaliteto pouka pri svojem predmetu. Kot ravnatelj si odgovoren za vse dogajanje na šoli, pritiski s strani staršev, učencev, okolja in problemi znotraj kolektiva so na tvojih pleh. Voziti moraš med vsemi, reševati probleme razumsko, nepristransko in predvsem v dobro otrok. A hkrati skrbeti za dobro klimo v kolektivu in na šoli, kajti le to je pomembno, da delo poteka dobro, kvaliteto. Potrebne je veliko dialoga, komunikacije z vsemi vključenimi v proces šolanja. Včasih je res naporno. Veliko je tudi administracije, spremljanje zakonov, ki se neprestano spreminjajo.

Kakšen se vam zdi dober, pravi učitelj?

Dober učitelj mora biti razumevajoč, življenjski, dosleden, dostopen in strokoven. V prvi vrsti pa človek z veliko začetnico.

Kaj menite o slovenskem šolskem sistemu, zlasti v primerjavi s finskim, ki ste ga imeli priložnost nekoliko spoznati?

Pri nas imajo starši prevelik vpliv na strokovnost, odločajo o stvareh, ki jih ne poznajo in učenci so preveč zaščiteni od svojih staršev. Odgovornost otrok prenašamo samo na učitelje, otroci poznajo samo pravice, dolžnosti pa ne. Na Finskem starši niso tako vpeti v šolski sistem, ne odločajo o stvareh, ki jih ne poznajo. Vsi spoštujejo učitelja.

Kaj je tisto, kar bi gotovo spremenili v naši šoli?

Učitelj bi moral biti bolj spoštovan, starši in učenci ne bi smeli imeti toliko pravic. O tem je zadnje čase veliko govora v pedagoških krogih in res je nujno treba nekaj ukreniti tudi v dobro otrok.

Kakšni občutki vas prevevajo ob tej prelo-mnici in s čim boste sedaj zapolnili svoj čas glede na to, da imate veliko energije in vam zdravje odlično služi?

Mislim, da je 40 let dolga doba in je čas, da se poslovim. Komaj čakam ta dan, ne vem pa, kako se bom počutila, ko bo res prišel. Imam vnuke, družino in njim se bom bolj posvetila. Uživala bom tudi ob delu na vrtu, na njivi in preživela čim več časa v naravi. Mogoče se bom kdaj odpravila tudi na kak daljši izlet, saj rada potujem in raziskujem druge kraje.

Gospo Mariji Brecljnik želimo, da se odpočije od naporenega dela in zaživi bolj sproščeno v krogu družine in prijateljev.

■ Irena Blatnik

Ljudske pevke TD Suha krajina.

Ogenj in veter v Žužemberškem gradu

V okviru že 21. poletnih grajskih prireditev na Žužemberškem gradu, ki jih organizira TD Suha krajina, je v petek, 8. septembra, v grajski kletni dvorani Žužemberškega gradu potekal že 22. večer petja in poezije z naslovom 'Ogenj in veter'.

V bogatem kulturnem večeru so nastopile ljudske pevke turističnega društva, domače pesnice Mojca Pršina, Frančiška Ožbolt, Silva Mohorčič, pesmi Magde Kastelic Hočevnar pa

je recitirala Lili Hrovat. Predstavila sta se tudi pesnika Miran Jenko ter Janko Rošelj.

Z glasbo sta večer zapolnila mlada harmonikarka Eva Pršina ter kantavtor Primož Pasar na svojem instrumentu 'klinozobu'.

Višek kulturnega večera pa sta obogatila pesnik mag. Jurij Marussig, ki je predstavil odlomek iz novega proznega dela Ogenj in veter, ki je še v ustvarjanju, in gost Janez Meglič iz

KUD JaReM, ki je režiral radijsko sago Pirniček in deklica Veneris v interpretaciji Poldeta Bibiča in njegove vnukinje, dramske in filmske igralka Nine Rakovec.

Predsednik TD Vlado Kostevc se je ob zaključku nastopajočim zahvalil s pisnimi zahvalami in jih povabil k nadaljnjemu sodelovanju in ustvarjanju.

■ Vladimír, Foto: V. Kostevc

21. spominski pohod na Gorjance

V soboto, dne 26.8.2017, je PD Krka Novo mesto že enaindvajsetič organiziralo pohod na Gorjance. Pohod je v duhu spomina na vse alpiniste in planince, ki so izgubili svoja življenja v gorah. Daljša tura se je začela v Novem mestu, v Žabji vasi izpred Agroservisa. Tu smo se zbrali tudi planinci PS Dvor. Ob pol sedmih smo krenili po Drejčtovi poti do gozda in po slabo markirani poti do Šentjošta. Tam smo mimo cerkve prečkali cesto Novo mesto - Hrušica in ob potoku Klamfer nadaljevali do Pangrč Grma. Tu se je pot postavila pokonci in do Šmiklavža pri cerkvici smo prvič počivali toliko časa, da smo v miru pojedli doma pripravljene sendviče. Hriba še ni bilo konec. Do košenice na Rutah smo kar dobro grizli kolena. Potem pa spet v hosto in kmalu smo prišli do makadamske ceste, ki z Vahte vodi do Gospodične in naprej. Nismo bili več daleč. Le nekaj strumnih korakov in po skoraj štirih urah je naša četica sedemnajstih pohodnikov prišla do doma na Gospodični.

Proslava se je začela ob 11. uri ob zvokih planinske himne. Potem nas je nagovorili Anton Progar, predsednik planinskega društva, župan Gregor Macedoni, Ljudmila Kastelic in Rudi Skobe.

V kulturnem programu, ki ga je povezovala Suzana Žura, so nastopili mladi planinci Brina in Tia, ki sta nastopili kot pevki, kitaristki in humoristki ter harmonikarja Matija in Maja.

■ Miran Jenko

Položili vence

V Velikem Lipovcu je bila 22. julija slovesnost v spomin na dogodka med drugo svetovno vojno in ustanovitev 15. divizije. Borčevska delegacija je ob spominski plošči narodnemu heroju Dušanu Jerebu –Štefanu, ki je tu padel marca 1943, položila cvetje. Na mestu, kjer je imela XV. udarna slovenska partizanska divizija pred 74 leti svečani ustanovni zbor, je potekal tudi priložnostni kulturni program. V njem so sodelovale pevke in recitatorke iz Žužemberka, novomeška četa in pripadniki slovenske vojske. Odvijal se je na planoti pod vasjo Veliki Lipovec, kjer so bili tedaj prisotni član Vrhovnega štaba Jugoslavije Edvard Kardelj, član Glavnega štaba Slovenije, predstavnik Izvršnega odbora Osvobodilne Fronte Boris Kidrič in vodja zavezniške misije major William Jones. Zbrane borce in borke ter ostale prisotne je pozdravil slavnostni govornik župan Franc Škufca.

■ Urednik

Člani društva upokojencev na izletu

V programu, ki smo ga člani Društva upokojencev Dvor sprejeli na obnem zboru, je bila tudi ekskurzija. Tako smo v petek, 30. junija, odpotovali v Polzelo in okolico in se spoznali z zanimivo zgodovino kraja ter vzgojo, obdelavo in predelavo kulturne rastline, ki ji rečemo hmelj.

Prva postojanka je bila v gradu Komenda v Polzeli, kjer nas je že čakala vodička, ki nas je sprejela in pospremila v grad ter nas seznaniila z zgodovino gradu. Nekoč pomembna stavba polzelskih vitezov Helensteinov je bila v rokah malteškega reda. Posebnost je seveda antični lev iz 1. stoletja. V notranjosti smo si ogledali gotsko sobo s poročno dvorano, sobo pesnice Neže Maver, v kateri so razstavljeni njeni osebni predmeti, najstarejšo horizontalno sušilnico hmelja v Sloveniji, moderno knjižnico in razstavo eksponatov Malteškega viteškega reda. Naslednja točka je bila ogled graščine Šenk, kjer rastejo stoletna drevesa in okrasne rastline. Za tem smo si ogledali muzejsko zbirko starih trak-

torjev lastnika Ernesta Obermayerja. Vsi traktorji so v voznem stanju in redno vzdrževani. Nato smo se z avtobusom odpeljali na goro Oljko kjer stoji cerkev Svetega Križa z podzemnim svetiščem, kar je posebnost tega objekta in edinstveno v Sloveniji. Po dobri uri smo se odpeljali v dolino, kjer so nas prijetni gostitelji že čakali s kosilom. Kosilo smo imeli v gradu Komenda. Po dobri uri smo odpotovali v Žalec kjer smo si v Ekomuzeju hmeljarstva in pivovarstva ogledali kratek film o gojenju in predelavi hmelja ter izdelavi piva. Izlet smo zaključili z obiskom Fontane piva, kjer smo si privoščili kar šest vrst piva.

V veselem vzdušju smo se v poznem popoldanskem času napotili domov s spoznanjem, da smo se seznaniili s kulturo kraja ter delom ljudi v Zgornje savinski dolini.

■ Dušan Mikec

Konjeniška prireditev na Plešivici

Tudi letos so člani Konjerejskega društva Suha krajina konec junija pripravili na Plešivici konjeniške igre. Tekmovali so v spretnostnem jahanju, snemanju suhokranjskega venčka, tekmovalju dvovpreg, vleki hlodov v paru in samec. Letošnja novost na Plešivici so bile igre za najmlajše, ki jih je pripravila članica KD Suha krajina Tatjana Jarc, sodelovali pa so tudi starši in starejši obiskovalci.

V vseh disciplinah so bili najboljšim trem podeljeni pokali. V spretnostnem

jahanju je 1. mesto zasedla Tamara Hočvar iz kmetije Hočvar z Ajdovške planote, v tekmovalju dvovpreg je 1. mesto zasedel Vidmar iz Konjereskega društva Gombišče, v snemanju suhokranjskega venčka je 1. mesto zasedel Hudorovac Dražen iz Bele krajine, v tekmovalju vleka hlodov v paru in samec pa je 1. mesto zasedel Boštjan Bradač KD Suha krajina. Kljub slabemu vremenu so bile igre uspešno izvedene, obisk pa je bil kot že nekaj let, zelo skromen.

■ Jole Adrianić

Dolgo, vroče poletje

*Zaman se oziram za oblaki,
tistimi z dežjem in brez toče,
ker vročina popustiti noče,
vremen obeti pa so vsak dan enaki.*

*Kako lepo je bilo spomladi,
ko obdelali smo vrtove, njive,
v upanju, da semena in sadike bodo obrodile
vsem, ki imamo to našo rodno zemljo radi.*

*Žal se nade naše niso izpolnile,
močno sonce in veter sta posevke osušila.
Klic po vodi mnogih je bila premila,
da živeli bi še in dosegli cilje.*

*Strokovnjaki pa merijo vročin rekorde...
Le-te lahko občudujejo le tisti,
ki prizadeti niso, in morda turisti,
mnogi pa želijo, da jih več ne bode.*

*Kako lepa bo dežnih kapelj melodija,
ki prišla bo žal prepozno in suho zemljo namočila...*

■ Janez Vovk

Glasbeni večer v cerkvi sv. Miklavža

V okviru že 21. poletnih grajskih prireditev na Žužemberškem, gradu, ki jih organizira TD Suha krajina, je bil tokrat izveden koncert klasične in sakralne glasbe z naslovom Energija glasbe od Bacha do Piazzolle v izjemnem okolju podružnične cerkvice sv. Nikolaja oz. Miklavža v Žužemberku.

Izreden zgodovinski objekt in kulturni spomenik, ki ga krasijo freske Janeza Ljubljanskega, je ponudil obema glasbenikoma, pianistki prof. Maji Tanjšek in violinistu Branku Brezavščku, izredno okolje koncerta, ki ga je žal spremljalo maloštevilčno občinstvo, ki pa je bilo nagrajeno z izjemnim glasbenim večerom. Organizatorji se ob tem zahvaljujemo župnišću Žužemberk, ključarjem, glasbenikoma in vsem obiskovalcem za nepozabno doživetje.

■ VladiMir

Tokrat sta znana glasbena umetnika koncertirala pred oltarjem

VABILO
Glasbena skupina
AMABILE
vabi na

2. SAMOSTOJNI KONCERT,
ki bo v **nedeljo, 28. 10. 2017, ob 18. uri**
v grajski kleti Žužemberk.

Odkritje reliefne plošče Franku Lauschetu v Hinjah

»Kadarkoli postane moja duša težka in moj duh v stiski, ko me obdaja teža in čutim, da ne bo luč nikdar več zasvetila, tedaj — če imam srečo, da grem na slovenski koncert in poslušam slovensko pesem, tema izgine, teža popusti, svetloba je z menoj in duša postane čisto jasna ob solzah, ki mi teko, ko čujem pesmi, ki sem jih nekoč poslušal na kolenih svoje matere«. ■ Frank Lausche

S temi besedami je Američan slovenskega rodu izrazil svoja čustva in občutenja do slovenske besede. Morda so bila ta čustva globlja kot razmišlja marsikateri Slovenec, a morda bi morali kdaj obiskati druge dežele, da bi znali ceniti svojo.

Slovenskemu rojaku Franku Lauschetu smo v petek, 23. 6. 2017, v Hinjah, na hiši, v kateri je živel Frankov oče Alojz, preden je odšel v Ameriko, odkrili še eno obeležje – reliefni kip. Spomin na pomembnega Suhokranjca smo počastili že na OŠ Prevole in v Parku znanih Suhokranjcev

Župan Franc Škufca, Cvetka Lovše in njena sestra po odkritju plošče.

Župnik Ciril Murn je nato ploščo še blagoslovil.

Za dobro vzdušje po prireditvi in prijetno druženje vseh gostov, domačinov in drugih obiskovalcev so poskrbeli vaščani, ki so pripravili kup sladkih dobrot, golaž in pijačo.

Upamo in si vsi želimo, da bi se velikokrat srečevali ob podobnih prireditvah in obeležili ljudi, ki so nekaj dobrega storili za človeštvo. A mislim, da niso pomembni samo »veliki«, ampak se moramo truditi vsi vsak

Ideja, da bi mu postavili spominsko ploščo še na očetovi hiši v Hinjah, je zorela dobro leto. Da se je uresničila, so se zavzeli zlasti g. Dušan Papež, ga. Cvetka Lovše in ga. Nataša Škufca, vsi krajan in daljni Lovšetovi sorodniki.

Reliefno podobo F. Lovšeta je izdelala akademska kiparka mag. Alenka Vidrgar, pod njo pa je zapis:

V TEJ HIŠI PRI NOVAKOVIH
JE PREŽIVEL SVOJO MLADOST ALOJZ LOVŠE
OČE

FRANKA LAUSCHETA

(1895 – 1990),

AMERIŠKEGA POLITIKA, ŽUPANA CLEVELANDA,
GUVERNERJA OHIA, PRVEGA SLOVENSKEGA
SENATORJA IN ZAVEDNEGA SLOVENCA.

Postavili krajan Hinj, 2017

dan, da storimo kaj dobrega drug drugemu, si polepšamo dan z drobnimi malenkostmi, kot je pohvala, nasmeh, stisk in svet bo lepši.

■ Irena Blatnik

v Žužemberku, tokrat pa na željo sorodnikov in vaščanov še na hiši njegovega očeta v Hinjah 2.

Program je pripravila OŠ Prevole. Učenca Mark Papež in Tjaša Ljube sta prireditve povezovala, nastopil je šolski pevski zbor, povabili pa smo tudi goste – moški pevski zbor Frana Govekarja z Iga, katerega član je tudi Lovšetov sorodnik Franc Škufca. V uvodnem govoru je nekaj besede o Franku Lauschetu spregovoril domačin in sorodnik Dušan Papež, v programu pa sta nastopili tudi sorodnici po mami Franka Lauscheta – iz družine Milavec, ki sta hudomušno predstavili nekaj spominov na sorodnike iz Amerike, kot se jih spominjata iz svojega otroštva, program pa popestrili še s petjem ljudskih pesmi.

Ploščo sta odkrila župan Franc Škufca, ki je zbrane tudi nagovoril, ter Cvetka Lovše – edina še živeča s tem priimkom po tej strani Lovšetovih in živi v hiši, na kateri je odkrita plošča.

Prvi samostojni koncert Klare Grum

V okviru že 21. poletnih grajskih prireditev na Žužemberškem gradu, ki jih organizira TD Suha krajina, je bil v grajski kletni dvorani v nedeljo, 3. septembra, prvi samostojni koncert domačinke, sopranistke Klare Grum iz Žužemberka, učenke učiteljice petja in mezzosopranistke iz Novega mesta Irene Yeboah Tiran, s spremljavo pianistke prof. Maje Tajnšek.

Tokrat je bila grajska kletna dvorana napolnjena do zadnjega kotička in 'diva' Klara je poponoma navdušila občinstvo, ki jo je nagradilo stoje z gromkim aplavzom.

Pred Klaro je tako uspešna pevska in glasbena pot, na katero naj se poda pogumno, saj jo podpira številno domače občinstvo. Uspešno naprej, Klara!

■ Vladimír

¹ Klara Grum in pianistka Maja Tajnšek.

² Navdušeno občinstvo.

Nastopajoči pred Novakovo hišo-oba zbora in napovedovalca.

LITERARNI KOTIČEK

V 67. številki Suhokranjskih poti nadaljujemo s predstavitvami avtorjev in njihovih besedil, ki so povezani s Suho krajino. Tudi tako želimo krepiti rodoljubje, pa tudi poznavanje ljudi, krajev, kulture in zgodovine naše lepe dežele ob Krki.

Tokrat objavljamo 2. del črtice Gospodična Rafaela, ki je le ena od še mnogih neobjavljenih del znane Suhokranjke dr. Irme Marinčič Ožbalt. Rafaela Hrovatova, njena teta, se je

zapisala v spomin številnih Žužemberčanov kot odlična učiteljica, odločna vzgojiteljica in kulturnica – režiserka, učiteljica ročnih del in telovadbe za odarsle... Mnogi starejši Suhokranjci hvaležno postojijo ob njenem grobu. Objava je le skromna zahvala za vse, kar je storila dobrega za generacije Suhokranjcev.

Zaradi dolžine črtice bomo 3. del objavili v 68. številki.

■ mag. Jelka Mrvar

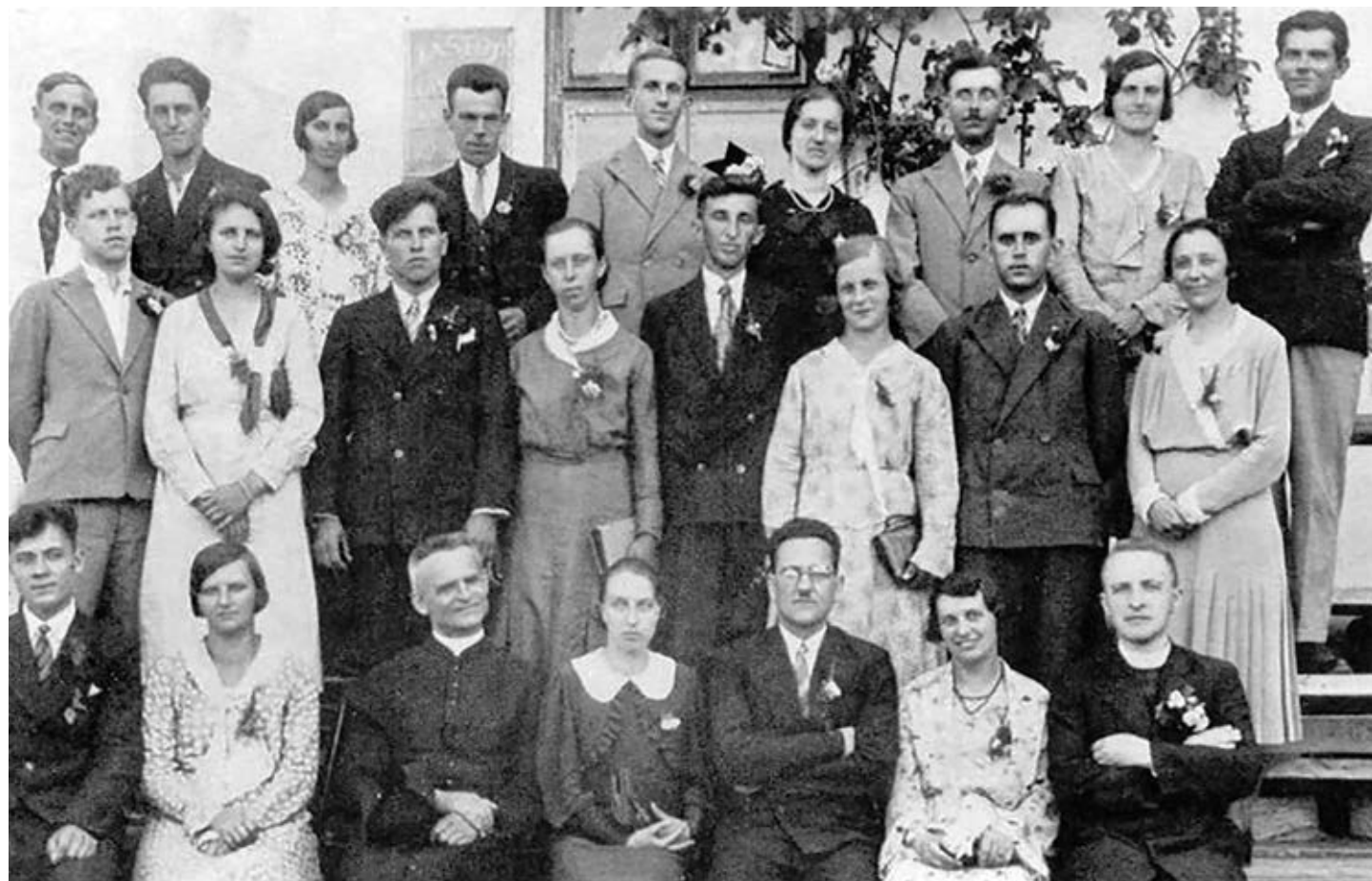
Irma Marinčič Ožbalt: Gospodična Rafaela – 2. del

V šoli pa Rafaela ni le učila, delala. Tam je imela tudi svoje najboljše prijateljke. Včasih so se popoldne učitelji zbrali na šolskem vrtu, skoraj vsak dan so prišle k Sekutarjevim na obisk gospodična Anka in gospodična Irma.

Največkrat so sedele na senčni strani hiše, na dvorišču, in delale vsemogoča ročna dela: vezle, pletle, kvačkale. Najlepše izdelke je delala naša teti. Gospodična Anka je bila ume-tnik cvetja in šopkov, gospodična Irma pa je

Posvetni dom pred vojno – Spomini dek. Gnidovca 1. – str.47

Cerkveni PZ 1929- Spomini dek. Gnidovca 1. – str.48 – Gospodična Rafaela v 2. vrsti skrajno desno

največ svojih talentov vlagala v tkanje prelepih perzijskih preprog, doma, seveda. Tako je včasih le sedela na dvorišču in se pogovarjala.

Pozno popoldne, ko so prijateljice odšle in ko je ali zimsko sonce nekoliko ogrelo pokrajino ali pa se je zemlja od poletne pripeke že nekoliko ohladila, je šla Rafaela skoraj vsak dan na sprehod. Če so bili dnevi dolgi, je hodila vse do Naralovega Pila na Strmnici, včasih celo do Trebške kapelice. Kadar pa so bile ure dnevne svetlobe štete, se je odpravila le do Zafare, od tam pa na hrib do cerkve in nato na pokopališče pozdravit grob očeta Hrovata in brata Toneta.

Večeri gospodične Rafaelae pa so bili njena radost in smisel njenega življenja. Skoraj vse je preživela pri Fari, v Prosvetnem domu. Kaj je počela tam? No, najprej so bile tu pevske vaje. Rafaela je imela lep, žameten alt in je vsa leta med vojnama pela na cerkvenem koru, ki ga je vodil organist in komponist Franc Požun. Prirejali so tudi koncerte posvetnih pesmi in hodili gostovat po drugih župnijah, posebno ob silvestrovanjih, novih mašah in birmah.

Največ prizadevanja in navdušene energije pa je Rafaela vlagala v igre, dramske prireditve, ki jih je zmeraj sama režirala. Igrali so ljudem razumljive ljudske igre, kakega Finžgarjevega Divjega lovca, pa Jurčičeve Rokovnjače, Deselega brata. Celo Dickesovega Cvrčka za pečjo. Tu in tam kako komedijo. Igre so bile v Prosvetnem domu le pozimi, ko so igralci lahko hodili na vaje, ko tisti, ki so bili s kmetij, niso bili utrjeni od težkih del, košnje, oranja, žetve. Počasi je nastala kar stalna igralska družina. Posebno moški so se zasedrali kot glavni »zvezdniki«. Ljudje so zmeraj napolnili dvorano do zadnjega kotička, še z oken so viseli in glave zagostili med vrata prenatrtega prostora, posebno kadar so vedeli, da bodo igrali Janezkov Žane, Lavričev France ali Martinek s Cvibljja. Ti stari mački so na predstavah marsikaj dodali iz svojega žaklja, cele govore, ki jih v njihovih vlogah ni bilo in ki jih Rafaela na vajah ni učila. A vse to je bilo še lepše, publiki še bolj všeč. Novi, mladi igralci so včasih kar zaplavali, ker niso vedeli, kako bi izpeljali iz taki h pasti, a so se zmeraj nekako znašli. Vse eno samo veselje, prekipevanje mladostne dobre volje. Gospodična Rafaela takih »izpadov« ni vzela za kaj hudega. Na svoje fante se je absolutno zanesla. Rafaela, duša in srce Društva.

Njena bolehnata mama, naša stara mama, je hodila spat zgodaj, čim se je zmračilo. Takoj po večerji je odmolila večerno molitev – in čudno, njen sicer tako nerazumljivi govor se ji ob molitvah ni nikoli zapletel. Včasih je zape- la kako staro cerkveno pesem. Še zdaj slišim njen jasni, visoki sopran. Potem je Rafaela pri- žgala luč, prelepo zeleno petrolejko s porcelanastimsenčnikom, ki je bil ves v volancah in

rožicah. Tisto stran proti postelji stare mame je zagrnila s časopisom. Ko je mama zaspala, je Rafaela odšla k Fari, v Društvo.

Zmorej je bilo kaj. Včasih so dekleta pletle vence za žegnanje ali kake druge slovesnosti. Iz lipice. Veste, kaj je lipica? Majhen gozdni grmiček, kakih dvajset centimetrov visok, s trdimi, lipinim podobnimi listki. Kot nalašč za spletnje vence. Spet drugič so krasile dvorano za zakusko po prvem obhajilu, za shod Marijine družbe ali Marijinega vrtca. Vse tako.

Rafela je vodila tudi krožke za ročna dela. Dekleta, ki so bile že v šestem razredu njene učenke, so silno rade vezle. Vezle so namizne prte z vsemogočimi ubodi, v vsemogočnih barvah, vezle pregrinjala za postelje, vezle zaves. Oni dan sem pospravljala po predalih moje rojstne, Sekutarjeve hiše, ki je lansko poletje prešla v druge roke. Tam sem našla vse polno tetininih vezenin. Že zelo obledele, pa še zmeraj rožnato-rjave vrtnice na bombažnih kosih, ki so tu in tam že prepereli. Vzela sem jih s seboj, v moj sedanji dom, v svet na tej strani Atlantika. Spravila sem jih k belemu namiznemu prtju, izdelanem v belem richelieuju na belem šifonastem bombažu, prtju za dvanajst oseb, prtju, ki so ga teti za neki njen god izvezle njene »ta velike učenke«, prtju, ki ga je poklonila meni za poročno darilo.

A Rafaela ni le sedela ob prelicah, sključena v dve gube. Vodila je tudi telovadbo za dekleta. Ja, telovadbo. Seveda se takrat ni »šikalo«, da bi se dekleta »zvirale« po kakem orodju, še manj, da bi si za telovadbo nadele hlače! Telovadile so oblečene tako kot čez dan, se pravi v krilih in nekatere še v predpasnikih. Rafaela je vodila tisti del telovadbe, ki so ji rekli »simbolične vaje«. To je bila graciozna telovadba ob muziki. A ni bilo ne gramofona ne radia, še manj živih muzikantov. Muziko in ritem so si delale dekleta same: pele so! Spominjam se ene take »simbolične vaje«, ko me je teti vzela neki večer s seboj v Društvo. Moralo je biti ob

Grob Rafele Hrovatove na pokopališču v Žužemberku

kakih počitnicah, saj sem le takrat hodila k teti in stari mami v Žužemberk. Dekleta so plesale – če bi takrat smeli ta izraz uporabiti – in pele:

*»Zarja odvarja
nočne kulise,
riše na iztok
škrlatne obrise,
čase odpirajo
bele narcise,
v dalji dani se.«*

Gibi so bili kot valujoča majska trava, glasovi mili, pridrušeni.

Pravo telovadbo pa je vodila Lavričeva Štefa iz Zafare. Ja, tista Lavričeva teta, ki zdaj le še redko pešači v trg, ki je od garanja in starosti že vsa upognjena – čeprav le fizično. Ko se pogovarjam z njo, se ji oči še enako črno zableste, kot so ji blestele nekoč, njen razum je oster kot nož, njena življenjska sila še zmeraj neugnana.

Se nadaljuje.

Občina Žužemberk, ZZB za vrednote NOB Slovenije, Odbor VII. korpusa, Združenje borcev za vrednote NOB Novo mesto in Krajevna organizacija ZB Žužemberk

VABIJO

na žalno svečanost,

ki bo v soboto, 21. 10. 2017, ob 11. uri,

pri spomeniku in grobnici padlih borcev NOB in aktivistov OF,
ki je spomin na več kot 2000 žrtev 2. svetovne vojne

na CVIBLJU v Žužemberku.

Memorialno besedo bo imel

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta RS

Zbrane bo pozdravil Franc Škufca župan Občine Žužemberk. Vence bodo položile delegacije: Republike Slovenije, General štaba Slovenske vojske, ZZB za vrednote NOB in odbora VII. korpusa, tujih diplomatskih predstavništav, katerih borci so padli v Suhi krajini, borčevskih organizacij in ostali.

Vljudno vabljeni!

PARK ZNANIH SUHOKRANJCEV- projekt zgodovinskega spomina in suhokranjske identitete

Spoštovani bralci Suhokranjskih poti, dragi donatorji.

Z veseljem sporočamo, da smo od izida 66. številke Suhokranjskih poti uresničili več ciljev, napovedanih v naši redni rubriki z zgornjim naslovom. **Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu** je za Park znanih Suhokranjcev odobril **500 €**. V času po izidu 66. številke Suhokranjske poti do **20. 9. 2017** so nakazali svoj prispevek naslednji podporniki: *Slavka Legan, Župnija Šmihel, Alenka Košič, Maja Lavtar, Janja Pirc, Nataša Košič, Edvard Gnidovec, Marija Kovač Šiška, Jernej Kovač in Klemen Kovač...*

Za 4. spominsko obeležje je doslej **42** donatorjev darovalo **4.485 €**. Vsem hvala za finančno pomoč in moralno podporo.

O odkritju spominske plošče Franku Lovšetu junija 2017 v Hinjah boste prebrali v posebnem članku; naj le dodamo, da je bil o tem lepem dogodku posnet film, ki so ga člani organizacijskega odbora na CD-eju podarili sorodnikom in donatorjem. Tako so Slovenci onstran Atlantika lahko doživljali prebujanje rodne Suhe krajine in se veselili dobrih sprememb.

V ameriškem tisku sta v avgustu izšla dva članka avtorice projekta Park ZS, in sicer: v časopisu **SLOVENSKI AMERIŠKI ČASI**, v Clevelandu, o odkritju spominske plošče F. Lovšetu v Hinjah in v **GLASILU KANADSKIH SLOVENCEV**, v Torontu, o obeležju Jožetu Kastelicu v OŠ Prevole. Vest o naših znanih Suhokranjcih

ŽUŽEMBERK - Spominski park znanih Suhokranjcev; avtorica obeležij: mag. Alenka Vidrgar

se širi in upamo, da tudi tako pridobimo podpornike za dokončanje projekta.

Ob zaključkih Trških dni pa je bila na rojstni hiši Rozalije Sršen – filmske igralka Zalle Zarane odkrita spominska plošča. Postavilo jo je Kulturno-umetniško društvo Žužemberk. G. Matjaž Kužnik, čebelar, je izdal novo razglednico Parka ZS, ki prispeva k turistični ponudbi.

Priprave na postavitev 4. obeležja že tečejo: **kiparka mag. Alenka Vidrgar** izdeluje reliefe treh zasluženih Suhokranjcev – A. Zupanca, K. Gnidovca in F. Mrvarja; **kamnosek Ogrin** pripravlja kamnita stebra, **OŠ Žužemberk** in **OŠ**

Prevole pa program za **Dan spomina na ZS**. Praznovali ga bomo v **petek, 10.11.2017**. **Že zdaj** **lepo povabljeni na naš suhokranjski praznik**.

Ob tej priložnosti se **gospe Mariji Breclj-nik**, ravnateljici OŠ Prevole, ki odhaja v pokoj, zahvaljujemo za sodelovanje v projekt Park ZS.

Znova nagovarjamo vse, ki bi želeli darovati, da svoj prispevek nakažejo na TRR SI 56 0139 3010 0015 568 ; sklic: SI 00 730 100 ; z namenom » Za Park ZS«. Že izpolnjen plačilni nalog lahko dobite v sprejemni pisarni Občine Žužemberk. Hvaležni bomo tudi za najmanjši dar.

■ mag. **Jelka Mrvar**

Volf Engelbert v zrelih letih.

lijanske opere, kasneje tudi nemške predstave.

Volk E. Turjaški je imel v Knežjem dvorcu **bogato knjižnico** z več kot 3000 knjigami in rokopisi, tudi inkunabulami. Bila je največja na Kranjskem. Imela je pomembno vlogo v in-

telektualnem življenju tedanjega časa. Volf E. Plemeniti Auersperg je bil tudi **znanstvenik**. V starosti 49 let je na univerzi v Gradcu dosegel doktorat iz geografije. Vse svoje premoženje je zapustil mlajšemu bratu Janezu Vajkardu.

Umrl je leta 1673. Pokopan je v grobnici Auerspergov pri ljubljanskih frančiškanih.

Za znanega Suhokranjca je bil razglašen leta 2017.

■ mag. **Jelka Mrvar**

KOTIČEK ZA STARŠE

Prvič v vrtec

Dolgo in vroče poletje smo v Vrtcu Žužemberk kljub vročinskim valovom, ki so si sledili eden za drugim, preživeli prijetno. Organizacijo življenja v vrtcu smo ob upoštevanju pravil varnega bivanja na soncu prilagodili tako, da nam vročina ni prišla do živega. Otroci v enoti Dvor so se še pred odhodom na počitnice razveselili novega kombiniranega igrala, na katerem so se v poletni senci nadvse radi igrali.

Konec poletja smo se poslovili še od naših zadnjih varovancev, ki so 1. septembra z rumeno rutico okoli vratu ponosno zakorakali v veliko hišo učenosti. Ostali naši varovanci so, nekateri po dolgih poletnih počitnicah, zamenjali strokovne delavke, skupine ali celo enoto, kar je imelo za posledico tudi kakšno solzico. Za ublažitev prilagoditvenih stisk in težav smo delo organizirali tako, da jih je vsaj prvih nekaj dni v novi enoti spremljala strokovna delavka, ki so jo že poznali. Otroci so večinoma že pridobili zaupanje novih vzgojiteljic in se v novem okolju med vrstniki počutijo varno in sproščeno, s tem pa so odprti za nove izkušnje, rast in razvoj.

Prve septembrske dni pa je naša velika vrčevska družina medse sprejela 45 novincev, ki so nam jih starši prvič zaupali v varstvo in vzgojo. Trije izmed njih bodo naslednje leto šoloobvezni, 8 otrok je letnik 2014, 13 otrok letnik 2015, kar 21 pa je tistih najmlajših, starih od enega do dveh let. Tudi letos smo lahko mesto v vrtcu ponudili vsem otrokom s stalnim prebivališčem v Občini Žužemberk, ki so izpolnjevali starostni pogoj za sprejem. V obstoječih 11 oddelkih je ostalo še 8 prostih mest za otroke, ki bodo pogoj za vključitev v vrtec izpolnili med

letom. Polovični oddelek Medvedki pa bo predvidoma začel sprejemati otroke januarja 2018.

Za večino izmed nas je vsak Prvič stresen, lahko nam povzroča stiske, občutke negotovosti. Ravno tako se na nove situacije in okoliščine odzivajo tudi otroci, zato je pomembno, da otroku za uvajanje v vrtec omogočimo dovolj časa. Brez solzic (otrokovih in starševskih) prve dni ali celo tedne gotovo ne bo šlo, vendar je pomembno, da se zavedate in verjamete, da bodo za otroka vzgojiteljice kar najbolj poskrbele ter da se bo otrok hitro navadil na nove osebe, prostor in sovrstnike. Če otrok ob jutranji oddaji v vrtec čuti, da ga z zaupanjem predajate »tetam« vzgojiteljicam, bo ločitev lažja in manj stresna za oba. Lahko si izmislite poseben jutranji ritual ali pozdrav (»petka« z roko, dva poljubčka, poljubček na nos,...). Takšni obredi so otrokom ljubi, ker jim olajšajo prehod iz varnega zavetja doma v novo okolje. Priporočljivo je, da pri oddaji otroka ne zavlačujete; nežno, a odločno ga predajte vzgojiteljici, ki mu bo pomagala pri morebitni ločitveni stiski. Mehka igrača ali ninica, ki jo otrok prinese v vrtec, mu pomeni vez z domom in starši in mu lahko pomaga, da se potolaži ob morebitnih stiskah preko dneva ali z njo lažje zaspi.

Kljub temu, da bo otrok hitro sprejel novo okolje in bo rad prihajal v vrtec, pa se moramo zavedati, da mu vrtec ne more dati tistega, kar otrok najbolj potrebuje – starševske ljubezni. Zato izkoristite vsak trenutek, ki ga lahko preživite skupaj z otrokom – bodisi pri delu ali igri.

■ **Tanja Fabjančič**, svetovalna delavka in pomočnica ravnateljice za vrtec

Prvi šolski dan

NA OŠ PREVOLE

Vpisanih pet prvošolčkov

V šolskem letu 2017/2018 je na OŠ Prevole vpisanih pet prvošolčkov. Skupaj z drugim razredom tako obiskuje kombiniran oddelček 11 učencev. Na uvodnem prvem dnevu nas je v razredu pozdravila gospa ravnateljica Marija Brecljnik in gospod policaj Edvard Kramar. Učenci so bili polni pričakovanja in veselja, zato smo jih še dodatno razveselili s čokoladno tortico. V šolo so jih pripeljali starši, s katerimi smo se ob druženju tudi bolje spoznali. Kasneje so v razred vstopile in se predstavile še vse učiteljice, ki bodo poučevale ali kako drugače sodelovale z učenci prvega in drugega razreda. Urice so hitro minile in učenci so odšli domov nasmejanih obrazov.

■ **Mojca Gumilar**, razredničarka

NA PŠ AJDOVEC

Gneča na šolskem hodniku

Na oblačno petkovo jutro smo bili veseli gneče na šolskem hodniku, saj je vrata podružnične šole Ajdovec prestopilo kar 8 nadobudnih in znanja željnih prvošolcev: Nik Klavs, Blaž Gorše, Jan Zupančič, Daša Malovrh, Benjamin Arh, Maja Kuhelj, Ema Pust, Ana Mlakar, ki smo jih sprejele kar tri strokovne delavke, od tega na novo vzgojiteljica ga. Lidija Lebar Tomšič. Po uvodnem pozdravu in predstavitvi v telovadnici so starši odšli domov, učenci pa so nadaljevali z dejavnostmi v razredu. Po malici smo se vsi skupaj odpravili na igrišče, kjer smo se pogovorili o pravilih obnašanja in varnosti v bližini igral ter se skupaj poigrali nekaj elementarnih iger. Pred odhodom domov smo se posladkali s slatno torto. Učenci so veselih obrazov odšli domov. Učiteljice smo se razsilele večjega števila učencev, kar pomeni, da bo letos na PŠ Ajdovec prvič potekalo jutranje varstvo in podaljšano bivanje.

■ **Milena Legan**, vodja PŠ Ajdovec

NA PŠ ŠMIEHEL

Prvi šolski dan

(Z. Majcen)

*BITI UČENEC JE PRELEPO!
ODSLEJ BODO DNEVI TEKLI TAKO,
DA BOM SPOZNAVAL VSE VEČ STVARI:
NEZNANE PREDMETE IN NOVE LJUDI.
BITI UČENEC NI KAR TAKO!
BREZ NAS TUDI ŠOLE NE BI BILO!*

Tudi na PŠ Šmihel je 1. september naznanil začetek novega šolskega leta. V prvošolske klopi s sedli trije igrivi prvošolčki: Anarisa Barle, Ines Muhič in Simon Skubic. Njim in vsem ostalim učencem naše podružnice želimo srečno in uspešno šolsko leto 2017/18.

■ **Petra Zadel**, vodja PŠ Šmihel

Začetek novega šolskega leta v vrtcu Prevole

»Pravijo, da se iz majhnega popka razvije cvet in iz majhnega semena zraste drevo.

Prihajamo iz majhnega kraja, obiskujemo majhen vrtec, kjer pa iz majhnih src rastejo velika srca. «

Začelo se je novo šolsko leto in s tem novo obdobje v vrtcu. Nova ime-na skupin prinašajo nov val energije. V skupino Pande je vpisanih 21 otrok, starih 3–6 let. Načrtno delajo na prednostnih nalogah gibanja in jezika. Mlajša skupina Levčki (otroci stari 2–4 leta), ki jo obiskuje 12 otrok, in polovična skupina Slončki (otroci stari 1–2 leti), ki pa so začeli s 3 otroki, med letom pridejo še trije, pa imajo predvsem skupni celoletni cilj: **Zmorem sam**. Od prvega dne dalje delamo na tem, da otroke spodbujamo, posebej pri skrbi zase (hranjenje, toaletni trening, govorni bonton). Načrtno bomo v okviru celotnega vrtca delali na naslednjih prednostnih nalogah: gibanje (uvedli smo enkrat mesečno FIT dan v vrtcu od jutra do popoldneva), govor, strpnost do sočloveka, spoznavanje širnega sveta, spoznavanje angleščine skozi pesmice in pravljice ter sodelovanje v CICI zborčku pod vodstvom učiteljice Nine Zajec. Otroci aktivno sodelujejo v novih izzivih in z veseljem prihajajo v naš majhen vrtec. Vzgojiteljice verjamejo, da otroci v našem vrtcu najdejo varno, ljubezno in spodbudno okolje za razvoj.

■ **Katja Konte**, pomočnica vzgojiteljice

Športni dan – jesenski pohod

V sredo, 6. 9. 2017, smo imeli učenci obeh petih razredov športni dan. Z nami sta poleg razredničark šla tudi ga. Minka Kramar Šteh in g. Rajko Črnagoj (lovce). Namen športnega dneva je bil spoznati naravne in kulturne znamenitosti domače pokrajine. Z avtobusom smo se odpeljali do Drašče vasi. Tam smo si

ogledali rojstno hišo pisateljice ge. Ivanke Mestnik. Pot nas je nato vodila do Klečeta, kjer smo videli kovaško delavnico in muzej g. Roberta Struna. Tam so nas tudi pogostili. Z zanimanjem smo si ogledali, česa so zmogljive spretnosti človeške roke. Kasneje smo šli do Šmihela. Pod vodstvom ge. Silve Papež smo si

ogledali cerkev sv. Mihaela in spominski park Alojzija Zupanca. Potem smo se sprehodili še do PŠ Šmihel. V Žužemberk smo se vrnili skozi Dešečo vas in Budganjo vas. V šolo smo prišli prijetno utrujeni in polni lepih vtisov. Komaj čakamo na naslednji pohod.

■ **Jana Mrvar**

Kulturno-tehniški dan

V četrtek, 7. 9. 2017, smo imeli učenci 5. razreda kulturno-tehniški dan. Z avtobusom smo se odpeljali v Ljubljano. Najprej smo se odpravili proti SNG Opera in balet, kjer smo si ogledali baletno pravljico Peter in volk. Pri-tegnila nas je lepa glasba ter bogati kostumi nastopajočih. Kasneje smo se odpravili proti Narodni galeriji. Tam smo pod vodstvom kustosinje ge. Tanje videli slike številnih umetnikov. Udeležili smo se dejavnosti z naslovom Zgovorne slike. Bolj podrobno smo si ogledali pet slik: Kvartopirci, Družina dr. Frušiča, Tri dame iz družine Moscon, Salomonova sodba in Poletje. Spoznali smo figuralne motive in z domišljijско igro odkrivali naslikano zgodbo. Naš izlet v Ljubljano je hitro minil. Kljub slabemu vremenu, ki nas je spremljalo celo dopoldne, smo se v šolo vrnili polni lepih vtisov ter znanja.

■ **Jana Mrvar**

Srečanje bolnih in ostarelih

V župniji Žužemberk je že dolgoletna tradicija, da je ob žegnanju pri sv. Roku tudi srečanje za bolnike, ostarele in invalide. Takšno srečanje je bilo tudi letos 20. avgusta.

Med mašo je župnik Franc Vidmar bolnim in ostarelim vernikom podelil bolniško maziljenje. Po maši so člani župnijskega pastoralnega sveta pripravili druženje in pogostitev za vse udeleženc.

■ S. Mirtič
Foto: Urednik

Blagoslov konj

Konjerejsko društvo Kljuse iz Budganje vasi pri Žužemberku je v nedeljo, 6. avgusta, pripravilo tradicionalno srečanje konjerejcev z blagoslovom konj. Žužemberški dekan in častni kanonik Franc Vidmar je po sveti maši v cerkvi Marije Snežne podelil blagoslov konjem in njihovim lastnikom, člani društva pa so konjenikom podelili spominske medalje. Konjeniško društvo Kljuse je ob godu sv. Lovrenca na njihovem posestvu pri Luži pripravilo družabno srečanje.

Foto: Slavko Mirtič

Že devetič peš na Brezje

Že devetič so se pohodniki v organizaciji Konjerejskega društva Suha krajina pod vodstvom Jožeta Papeža odpravili na Brezje. Skupina 9 pohodnikov s spremljevalnim vozilom, med katerimi so bili letos trije novinci, so pot, dolgo 115 km, opravili od četrta do nedelje, 13. avgusta.

Tudi tokrat so jih na startu pozdravili župan Franc Škufca ter direktor občinske uprave Jacques Gros, ki sta jim zaželela srečno pot in prijetno vrnitev.

Predsednik TD Suha krajina pa jih je z izjemnim vozilom Citroen ami 8 break v soboto dohitel pred Kranjem ter jih skupaj s soprogo spremljal do konca tega gorenjskega mesta.

Pohodnikom gredo vse pohvale. Povsod so srčno sprejeti, po poti tako na izviren način promovirajo Občino Žužemberk in na najlepši možni način pričajo o pogumnem ter vztrajnem suhokranjskem človeku.

■ VladiMir

Pred Žužemberškim gradom

Živalski vrt – DUNAJ (Tiergarten Schönbrunn)

Dne 2. 9. 2017 ob 5. uri smo se iz Žužemberka odpravili mimo Maribora proti Dunaju. Kljub zelo spremenljivemu vremenu smo na poti uživali v vožnji in zato nas je za nagrado na cilju pričakal lep dan. Ob prihodu na Dunaj smo se ustavili pred cesarsko rezidenco Schönbrunn. Področje palače Schoenbrunn (del UNESCOve kulturne dediščine) je med turisti priljubljeno tako zaradi dvorca kot zaradi vrtov (palača in vrtovi odsevajo okus, zanimanje in duhovni svet habsburških vladarjev, ki so dvo-

rec od 18. stoletja do leta 1918 uporabljali kot poletno rezidenco), ogromnega rastlinjaka za palme in metulje (Palmenhaus), puščavskega paviljona (Wüstenhaus) kot tudi zaradi živalskega vrta. Slednji je najstarejši na svetu, saj so ga Habsburžani zgradili že leta 1752. V dunajskem živalskem vrtu domuje več kot 500 živalskih vrst, med njimi tudi precej ogroženih (pande, severni medved, nosorog, sibirski tiger, ...) in jih v »živo« še nismo videli – zaradi tega živalski vrt Schoenbrunn ni zgolj kraj,

kjer si ogledujemo živali, temveč je tudi izobraževalni in raziskovalni center, kjer si svoje znanje pridobivajo tako strokovnjaki, kot laiki oziroma običajni obiskovalci. Ob koncu dneva smo se polni prijetnih vtisov in spominov vrnili v avtobus in odpeljali proti domu. Zahvalil bi se vsem, ki so kakorkoli pripomogli k izpeljavi izleta, še posebej pa šoferjema podjetja FS prevozi in vodiču g. Sladič Igorju za vodenje.

■ Peter Longar

Kam le čas beži? Učenci in učiteljica Osnovne šole Žužemberk v prvem razredu septembra 1963. Fotografijo nam je poslal Rajko Črnogoj.

ODKRIVAJMO SUHO KRAJINO

Gradenc

Gručasta vas Gradenc leži na hribovitem območju v južnem delu Suhe krajine. Lahko jo označimo kot majhno vasico prijaznih in veselih ljudi, med katerimi so tudi Francozi, Rusi in druge narodnosti. Najbližja hriba sta Trški Boršt in Plešivica. Nad vasjo se razteza vinogradniška Gradenška gora, ki je obdana z zidanicami in vikendi. Vaška cerkev v gotskem slogu je posvečena sv. Nikolaju (Miklavžu), njena prva pisna omemba sega v leto 1382, v 18. stoletju je bila obširneje predelana. Zadnjo prenavo je doživela leta 2014, ko so obnovili oltar iz leta 1884, delo delavnice Šubic iz Škofje Loke. Krasi ga kar 350 let star kip sv. Miklavža, verjetno iz prvotnega oltarja, narejenega v letih 1660-1670. Vaščani so se preživljali s poljedelstvom, živinorejo in gozdom, pa tudi vinogradništvom.

»Gradenci so imeli najboljšo živino in kot takšni so sloveli daleč naokrog,« pove 86-letna Julijana Vidmar in doda, da so živino prodajali na živinskih sejmih od Krke, Stične, Ambrusa do Žužemberka. Zemlja je tu kamnita in ne preveč rodovitna, veliko truda je bilo potrebno, da so pridelali hrano za številne družine. Nad vasjo je tudi »Gradenski studenc«, ki tudi v sušnem obdobju ne presahne, včasih pa so živino napajali tudi pri luži Poganka. Nekdaj služb ni bilo. Vidmarjev oče Silvester je služil kruh kot tesar, pogosto je celo zimo tesal pri

ljudih »švelarje« -železniške pragove. So pa imeli v vasi tudi krojača. Črnagojev Janez je bil daleč naokoli znan krojač, je tudi poročal in bil občinski svetnik. Odlično je znal nemško in bil prijatelj z duhovnikom Zupancem.

V vasi je tudi večkrat gorelo, kar nekaj domačij in gospodarskih poslopij je upepelilo, nazadnje 20. avgusta leta 1962, ko je gorelo Žnejdarjevo poslopje s hišo in Bernadov kozolec. Menda je bil na delu požigalec.

Kako je pomembno ohranяти stvari oziroma dejavnosti, ki se nam morda na prvi pogled zdijo, da niso ogrožene, vendar dejansko so! Mnogi stari predmeti in stavbe so le še na fotografijah. Po drugi svetovni vojni je vas popolnoma spremenila podoba. Nekdaj s slamo krite hiše so spremenile svojo podobo, na temeljih starih kajž so zrastle sodobne hiše. V vas je prišla elektrika, vodovod, sodobna asfaltna cesta in internet. Ljudje so se zaposlili, največ v bližnji Žužemberk, Dvor Novo mesto in tudi Ljubljano.

Proti koncu druge svetovne vojne, 9. marca 1945, je na polje v bližini Gradenca strmoglavil ameriški bombnik B-17. Vseh deset članov posadke je pravočasno izskočilo in preživelo strmoglavljenje, nakar so se ob pomoči domačinov ter partizanov varno vrnili v bazo v Italiji. V spomin na ta dogodek je bilo marca letošnjega leta postavljeno obeležje s spominsko ploščo.

Rajko Črnagoj sedi pri dedu Janezu v naročju. (arhiv družine Rajko Črnagoj)

Janez Črnagoj (arhiv družine Rajko Črnagoj)

Bojana Vidmar

Bojana Vidmar, domačinka iz Gradenca, poleg zagnanih vaščanov skrbi za ohranjanje kulturne dediščine v kraju in tudi za boljšo prepoznavnost vasi. To so vaščani pokazali tudi ob organizaciji slovesnosti postavitve obeležja ameriškim vojakom, pa tudi ob številnih akcijah, ki jih v kraju ni malo.

Nedotaknjena in slikovita narava, lepa kulturna krajina nudi nešteto možnosti pohodnikom in kolesarjem. V vasi je tudi primer dobre prakse oddajanja sob. Na področju turizma kaže na neizkoriščen potencial v tem delu Suhe krajine.

■ Slavko Mirtič

Obeležje strmogavljenega bombnika je zanimiva točka z zgodovinsko noto, zanimiva za številne turiste. Letos julija je Gradenc obiskal tudi Tinus le Roux z ženo iz Južne Afrike.

Zahvala pilota Edwarda F. Logana, ml.

Dragi slovenski prijatelji!

Ob slovesnosti v Gradencu se vsem vam zahvaljujem za dragocen poklon meni in mojim članom posadke. Dva člana sta še živa, žal hudo bolna, vendar sem v stiku s sorodniki in družinami večine mojih čudovitih članov posadke, ki jih ni več z nami. Informacije o tem lepem posebnem dogodku jim še naprej pošiljam.

Prepričan sem, da bodo prejeli videoposnetek vaše izvrstne slovesnosti in vem, da se bodo počutili ravno tako počaščeni in zadovoljni kot jaz, ko ste mi omogočili neposredni prenos in ogled slovesnosti. Še vedno sem ponižen in hvaležen zaradi vašega velikodušnega časa in prizadevanj, da je „Je Reviens - Gradenc 2017“ uspel s takšno impresivnostjo. Slovesnost mi je bila izredno všeč, ko sem sedel za računalnikom in gledal ugledne skupine udeležencev, glasba pa je bila čudovita. Užival sem v pesmih, ki jih je pela zelo nadarjena skupina The Plut Family. Bili so odlični! „Sound of Silence“ in „What a Wonderful World“ sta dve naši najbolj priljubljeni pesmi vseh časov. Seveda je bilo čudovito slišati našo ameriško in slovensko nacionalno himno.

Moja edina želja je, da bi lahko bil tam, da bi proslavljal z vami. Najlepša hvala, ker ste si

vzeli čas, da nam pošljete e-pošto in nam pošljete povezave, ki nam omogočajo, da dobimo zelo dober stik preko njih. Bilo je tako lepo spoznati malo več o tebi - in vedeti, da so nekatere vaše družine živele v ZDA. Zelo smo veseli, da so Slovenci živeli v Ameriki. Slišali smo tudi ime Melanije Trump, ki jo je omenil eden od govorcev. Veseli smo, da jo imamo kot prvo damo Združenih držav Amerike. Je ljubka oseba. Na enem izmed intervjujev je tudi gospa Ju-

Edward F. Logan, ml. pred računalnikom, ko spremlja neposredni prenos z Gradenca.

POŠTA SLOVENIJE

OBVESTILO

Pošta Slovenije obvešča uporabnike poštних storitev, da bo **pošta 8360 Žužemberk** od 8. 10. 2017 naprej poslovala z novim delovnim časom, in sicer:

- ponedeljek, torek, četrtek in petek:
od 8.00 – 10.00 in 14.30 – 17.00
- sreda:
8.00 – 10.00 in 14.30 – 18.00
- sobota:
9.00 – 11.00

■ Pošta Slovenije

lijana Vidmar. Bil sem izredno navdušen, ko sem jo videl in slišal njen glas. Kot veste, je bila ena izmed majhnih otrok, ki so bili priča tej letalski nesreči.

Z velikim veseljem in s hvaležnostjo sem prejel čudovit paket z videi in drugimi bogastvi. Paket smo odpirali z veliko razburjenja in zabave. Fotografije so bile sprejete v popolnem stanju. Veselje je bilo videti dobre ljudi, ki so se udeležili slovesnosti. Lepa zelena steklena plošča je bila na žalost zdrobljena v tranzitu, kot tudi ena steklenička šnopsa »Je Reviens«, ki je v paketu pustila prijetne vonjave. Mislim, da so poštni delavci ob dostavi uživali. Nasmejalo se mi je tudi, ko sem na dnu paketa prejel še eno stekleničko, nepoškodovane videoposnetke in lepo slovensko zastavo, ki me bo za vedno spominjala na čudovite slovenske prijatelje. Ta darila bom zelo cenil. Hvala za lepo plaketo in za spoštovanje, ki predstavlja čudovito vez med našima dvema državama.

Kakšno čudovito delo ste naredili skupaj s tem projektom! Zelo se vam zahvaljujem za izvedbo slovesnosti. Mislimo, da ste „dragulj“ za Gradenc, Žužemberk in Slovenijo.

■ Edward F. Logan, ml. (Ted)

Zlata poroka Janeza in Štefke Struna

Štefka in Janez Struna iz Žužemberka sta v soboto, 29. aprila, v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata obnovila svojo zakonsko zvezo z zlato poroko. Cerkevni obred je ob darovani sveti maši opravil častni kanonik, žužemberški dekan Franc Vidmar, civilni obred pa je ob asistenci Marice Ban opravil žužemberški župan Franc Škufca. Poročni obred pred petdesetimi leti je v podružnični cerkvi sv. Miklavža opravil župnik Anton Jakoš. Škufca jima je ob obnovitvi njune zakonske zveze v svojem imenu in v imenu občine Žužemberk iskreno čestital ter jima zaželel mnogo lepih in srečnih let v zlatem obdobju njunega zakona. Janez in Štefka sta se rodila v številčnih družinah, Janez v Žužemberku in Štefka v bližnji vasi Rebri. Štefka je vrsto let delala v bližnji Iskri, kar petindvajset let pa je kot dobra kuharica delala v Osnovni šoli Žužemberk. Janez je kot zidar služil kruh v nekdanjem Remontu in nato Novolesu. Janez in Štefka sta s pridnim delom, ljubeznijo, spoštovanjem in bistrostjo ustvarila lepo življenje in sta zgled mlajšim parom.

■ S. Mirtič

S kajakom do Črnega morja

12. junija je na posebno pustolovsko pot odšel naš občan Božo Mišler iz Boršta.

Od Murskega Središča bo s kajakom Sapra 2 najprej po reki Muri, nato po Dravi ter Donavi veslal vse do Črnega morja in še naprej. Kot občan občine se bo ustavil tudi pri naših prijateljih v Golubcu.

Na začetku poti, na Loki ob reki Krki v Žužemberku, sta srečno pot Božu zaželela žužemberški župan Franc Škufca in predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc ter mu izročila popotnici, predsednik TD pa mu je za srečo dal še štiriperesno deteljico Dobre vile iz Braslovč.

■ Vladimir

Ansambel Boršt žanje prve glasbene uspehe

Ansambel je dobil ime po vinski gorici Boršt, kjer so se začele naše skupne poti. Pisalo se je leto 2015, ko smo instrumentalisti v zidnici pri harmonikašu Anžetu v Borštu začeli z vajami. Kmalu, ko se je razvedelo, kdo smo, so se začeli špili, najprej po manjših zabavah, ko pa je bilo povpraševanje večje, smo se odločili, da v ansambel sprejmemo Tomaževega prijatelja Leona. Ker nam je bil poleg Slaka vzornik tudi Mihelič, smo v ansambel dobili pevko, ki smo jo po letu delovanja zamenjali z Moniko Lavrič. Ta pridobitev nam je dala novo voljo in posledično tudi uspeh. Pevca Leon in Monika izhajata iz Loškega Potoka, tako da za vaje naredita kar 140 km. Ker sta pevca iz drugega okolja in je velika razlika v narečju, je bilo že veliko smeha na ta račun. Instrumentalisti Anže, Gregor in Tomaž prihajajo iz Suhe krajine, in sicer iz okolice Dvora. Naš najmlajši član v ansamblu je Anže, ki je star 17 let.

V juliju smo se odločili za prvi nastop na festivalu Dobje. Ob veliki konkurenci uspeha nismo pričakovali, saj smo le začetniki, vendar smo se motili. Dobili smo prvo nagrado po mnenju občinstva, kar nas je zelo presenetilo, saj nismo imeli nobenega poznanega navijača. Ko pa se je podelitev končala, smo še enkrat prišli na oder, saj smo po mnenju žirije in občinstva dobili nagrado absolutnega zmagovalca. Veselje je bilo nepopisno.

Teden po veliki zmagi v Dobju smo se predstavili na festivalu Guštanj s svojo prvo lastno skladbo Kdor je v srcu mlad in dosegli tretje mesto.

Tako smo v enem tednu pobrali kar tri nagrade. Kdor je v srcu mlad je naša prva skladba, za katero je besedilo prispeval Matej Trstenjak, melodijo pa harmonikaš Anže Iskra. Skladbo smo posneli v studiju Mihelič, videospot pa pri produkciji Pavec na Trški gori. Komad je zadetek v polno, saj smo poželi same pohvale, kar odraža tudi število ogledov na youtube.

■ T. Gnidovec

Foto: Arhiv ansambel Boršt

Ansambel v sestavi Leon Ruparčič - vokal, Monika Lavrič - vokal, Anže Iskra - harmonika, Tomaž Gnidovec - kitara in Gregor Mirtič - kontrabas že dobiva prve nagrade.

Jubilanti - 80 let

80 let Anice Mrvar

Ga. Anica Mrvar, po domače Bobnarjeva s Cviblja pri Žužemberku, je dne 12. 4. 2017 praznovala svoj visoki življenjski jubilej - 80 let.

Rojena je bila v vasi Reber pri Žužemberku, v kmečki družini z 9 otroki. Mlada leta je preživela na domači kmetiji in staršem pomagala skupaj z ostalimi sestrami in bratom pri delu.

Spoprijateljila se je s fantom iz sosednje vasi Cvibelj, se z njim poročila leta 1961 in se preselila na njegovo domačijo.

V zakonu je rodila 5 otrok: hčerke Anico, Mileno, Milko, Stanko in kot zadnjega in najbolj zaželenega sina Feliksa, ki nadaljuje delo svojih staršev na kmetiji.

Ker je bilo veliko dela na kmetiji in številna družina, se ni mogla zaposliti. Mož je bil invalid in ni mogel opravljati vseh del. Hčerke so se poročile in odselile ter si ustvarile svoje družine, doma pa je ostal sin Feliks, ki nadaljuje delo na domači kmetiji. Mož ji je umrl leta 2011, tako je ostala sama v svoji hiši. Sin Feliks si je ustvaril svojo družino in živi v hiši poleg domače hiše in skrbi za mamo. Kolikor ji še zdravje služi, rada poskrbi za domače, saj je

hrana pri babici »najboljša«. Ima številne naslednike: 13 vnukov in vnukinj in 2 pravnuka, katerih obiskov se zelo razveseli.

Ob njenem visokem življenjskem jubileju

smo jo obiskali predstavniki DU Žužemberk, RK in župan Občine Žužemberk ter ji zaželeli veliko zdravja v krogu domačih.

■ Tinca Cajnko, tajnica DU Žužemberk

Jubilanti - 90 let

Visoki jubilej Milana Florijana Tomca iz Žužemberka

V maju, najlepšem pomladnem mesecu, je svoj 90. rojstni dan praznoval Milan Florijan Tomc iz Dolge vasi.

Njegov oče je izhajal iz Čabra, mama pa iz Sv. Vida v občini Cerknica, a sta se ustalila v Žužemberku in si tu ustvarila družino. Rodil se je 2.5.1927 v Žužemberku in ima na otroštvo lepe spomine. Njegova prva zaposlitev je bila v domačem kraju, in sicer kot kino operater. Tu je

ostal do leta 1953, ko je odšel v Ljubljano, kjer je bil zaposlen kot zavarovalničar, zadnjih 20 let pred upokojitvijo pa delal v Litostroju. Upokojil se je pri 58 letih.

Ženo Frančiško je spoznal v Ljubljani. Poročila sta se leta 1958 in leta 1963 sta začela graditi hišo v Žužemberku. Gradnja je napredovala počasi, ker sta vse delala sama in brez posojil, na kar sta zelo ponosna. Vanjo sta se vselila leta 1997. Imata dva otroka: sina Dareta in hčer Mileno ter 5 vnukov. Vsi radi prihajajo v Žužemberk in jima pomagajo pri delu v hiši in okoli nje.

G. Milan še vedno sam obrezuje drevje okoli hiše, kljub temu da ima od leta 2012 le še deset odstotni vid. Pravi, da s tipom ugotovi, katere sorte je drevo. Njegova velika strast pa so limone, ki jih je imel trideset, a jih je večino razdal in obdržal le osem. Obožuje tudi sprehode s svojo ženo, le da so z leti postali krajši.

Na njegovem domu so ga ob jubileju obiskali župan Franc Škufca z delegacijo in predsednica KORK Žužemberk Alenka Sajovec ter članici Olga Drab in Tamara Plot. Ob njegovem visokem jubileju smo mu zaželeli še veliko zdravih, srečnih in zadovoljnih dni.

■ Tamara Plot

Dentalis

Zobozdravstvena ordinacija
Franci Hočevar, dr. dent. med.

na novi lokaciji

v Novem mestu

- ✓ brezplačen pregled in posvet
- ✓ celostna rentgenska diagnostika
- ✓ dostopnost in prilagodljivost
- ✓ sodobna oprema

Kočevarjeva ulica 2 082 051 151 info@dentalis.si www.dentalis.si
8000 Novo mesto 041 303 444 narocanje@dentalis.si f / dentalisnovomesto

FS

AVTOPRALNICA
Žužemberk
Telefon: (07) 38 85 500
(07) 38 85 505
www.fs-prevozi.si

**OSNOVNO PRANJE,
VOSKANJE,
PRANJE PODVOZJA**

**PRANJE OSEBNIH
AVTOMOBILOV,
TOVORNIH VOZIL
IN AVTOBUSOV**

*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala,
a v srcih naših boš ostala.*

ZAHVALA

V 87.letu starosti nas je zapustila naša mama, teta, tašča, babica in prababica

Danica Jerše

iz Velikega Lipovca 24.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala internemu oddelku SB Novo mesto ter patro-nažni sestri ge. Andreji Šenica. Lepa zahvala župniku g. Janezu Zaletelju za opravljeni obred, pevcem, pogrebni službi Novak za vso organizacijo, ge. Mariji Rozman za govor, sodelavcem Galaksije d.o.o., Erotaksa d.o.o in STV PLUS d.o.o.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni.

Paket NLB Poslovni Start za samo 1 EUR/mesec.

Ob prvih korakih po odprtju **svojega d.o.o. ali s.p.** potrebujete prave rešitve, da vam olajšajo vstop v podjetniški svet. Za vas imamo paket Poslovni Start, ki združuje osnovne bančne storitve za vsakodnevno poslovanje. Obiščite nas v kateri koli NLB Poslovalnici, spoznajte prednosti paketa in plačujte **samo 1 evro na mesec***.

*Ponudba velja za novoustanovljena podjetja, podjetnike in zasebnike iz segmenta malih podjetij (mikro in majhne družbe), ki na trgu poslujejo manj kot eno leto. Paket je omejen na obdobje 18 mesecev od odprtja NLB Poslovnega računa.

 NLB

www.nlb.si/poslovni-start 01 477 20 00

POGREBNE STORITVE

NOVAK

Marija Novak s.p.
Reber 2a
8360 Žužemberk
Tel: 07/ 38 88 100
GSM: 031/ 876 276

Nudimo Vam kompletne storitve na enem mestu in smo Vam na voljo 24 ur na dan. Naš namen je prevzeti vso skrb in odgovornost v najtežjih trenutkih, ob izgubi vaših najdražjih.

**KONCESIONAR
V OBČINI ŽUŽEMBERK**

Dejan Maver s. p.
Dvor 12 b,
8361 DVOR

FOTO & VIDEO STORITVE

PRODAJA:	IZDELAVA:
• fotoalbumi	• plakati
• okvirji	• vizitke
• baterije ...	• vabila ...

FOTOKOPIRANJE UOKVIRJANJE SLIK, GUBELINOV

www.fotomaver.si
info@fotomaver.si
[facebook/fotomaver.si](https://facebook.com/fotomaver.si)

**051/233-669
07/30-88-322**

PREKLIC

Opravičujem se in preklicujem vse laži, ki sem jih izrekel v svoji gostilni zoper Gliha Sreča z Dvora 100. Ni res, da me je on prijavil kinološki inšpekciji. Vse, kar sem izrekel, je čista laž in to z namenom, da ga očrnim.

Kovač Vladimir, Dvor 1, 8361 Dvor

Ste bili tudi vi na dogodku?

Osnovnošolce iz podružnične šole Ajdovec, ki so se postavili pred fotografski aparat je prepoznal Jože Lavrič iz Podlipe. Na fotografiji iz leta 1960 je prepoznal kar nekaj »bosopetcev«, kot jih je sam imenoval, zato prejme nagrado našega sponzorja. Tokrat objavljamo novejšo fotografijo z otvoritve. Če veste kaj več o samem dogodku ali prepoznate osebe na njej, jih pogumno napišite in odgovor pošljite na naš naslov Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do 15. novembra 2017 s pripisom »Ste bili tudi vi na dogodku?« Čaka vas lepa nagrada.

Odkrivamo stare fotografije

Na fotografiji so: Ženske, ki so kopale Kovačev vinograd v Drašči vasi: Angela Mestnik, Frančiška Sadar, Marija Sadar, Marija Mencin, Iva Hočevnar, Anica Mencin, Tončka Hočevnar, Angela Maver, Terezija Rutar, Ana Zaletelj, Pavla Vidmar.

Nagrade prejmejo: Struna Anica, Klečec 43, 8360 Žužemberk; Angela Maver, Drašča vas, 8360 Žužemberk, Marija Legan z Jame 28, 8361 Dvor in Rafael Pečjak, JEŽICA 12, 1131 Ljubljana. Tokrat objavljamo starejšo fotografijo s svečane otvoritve. Če veste kaj več o samem dogodku ali prepoznate osebe na njej, jih pogumno napišite in odgovor pošljite na naš naslov Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do 15. novembra 2017 s pripisom »Stare fotografije?« Čaka vas lepa nagrada.

Poznate vaš kraj

Bivšo stavbo – lončarijo »ob naši lepi Krki«, kot je zapisala bralka Štefka Vovk, so prepoznali Štefka Vovk z Jame, Antonija Longar iz Žužemberka in Anžlin Leopold iz Mačkovca. Antonija je še zapisala, da izvira stavba iz časa železarstva, potem pa so se lastniki menjavali. Pogosto so ji rekli tudi »štala«, ker je služila za vzrejo živine. Novoles je imel v cvetočih časih tu skladišče in tudi pakirnico. Antonija je še izrazila željo, da bi stavba z bogato zgodovino zopet zaživela. Nagrado našega sponzorja tokrat prejmejo:

Antonija Longar, Stranska vas 74, 8360 Žužemberk; Štefka Vovk, Jama; Leopold Anžlin, Mačkovec 11, 8361 Dvor. Tokrat objavljamo fotografijo kapelice. Če jo prepoznate in veste kaj več o njeni zgodovini, nam pišite na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do 15. novembra 2017 s pripisom: Poznate vaš kraj.

	UDO ZANDER	19. IN 1. ČRKA	PETER ČAS	ENAKA SAMOGLASNIKA	ZNAK ZA ŠTEVILO	INDIJSKI ČASOPIS	NOGOMETNI KLUB
NADŠKOFIJA LJUBLJANA (KRAT.)			TELEVIZIJA	BOG SONCA AMUN	EDEN		DRUŽABNA IGRA
TRIE SAMOGLASNIKI		TANJA RIBIČ			SVOJILNI ZAI MEK		
		ŠPANSKO SLOVO					
REKA NA ČESKEM					ŽENSKO IME		
					KDOR SEKA		
HRVAŠKO IME				Z UDARCI DAN SKUPAJ	ČUT ZA ZVOK		
					MESTO V MEHIKI		
GREGOR KRUSIČ		KONEC					SESTAVILA PETRA KASTELIC HAMBISA
		ŽIVAL S KLEŠČAMI					
VRSTA REKREACIJE						POLEG, ZRAVEN	SOLMIZAC. ZLOG
	SREDSTVA ZA GAŠENJE					SREDIŠČE VR TENJA	
	ANDREJ KASTELIC		TAČKA BREZ KONCA			BITI V PRIHODNOSTI	

Rešitev prejšnje 66. križanke je: GREMO, AD, NA DOPUST, DINAR, TP, ENOLOG, UO, NK, ŠAL, SČASOMA, LI, OINK, OV, IM, TKANJE, CO, ANA, ZEN, IN, DIR, ILJA, ICA, LEJLA, EN, OVAL

SPONZOR KRIŽANKE

07/ 30 87 290

GOSTILNAZUPANČIČ, Gostgrad d.o.o.
Grajski trg 4, Žužemberk, e-mail: gostgrad@volja.net

Suhokranjske poti, javno glasilo izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si. TRR: 01393-0100015568. Medij Suhokranjske poti vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Odgovorni urednik: Slavko Mirtič. Uredniški odbor: Helena Barle, Irena Blatnik, Miran Jenko, Vlado Kostevc. Lektorica: mag. Jelka Mrvar. Oblikovanje, grafična priprava, filmi in tisk: Grafika Pavlič Jože, s. p. Naklada: 1900 izvodov. Uredništvo Suhokranjskih poti si v skladu z uredniško politiko, zasnovo časopisa in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov.

Nagradna križanka

Za križanko iz 66. številke Suhokranjskih poti smo prejeli 43 rešitev.

Izžrebani so bili naslednji reševalci: Maja Legan, Gornji Kot 2, 8361 Dvor; Rudi Robida, Ratje 9, 8362 Hinje; Ela Mlakar, Poljane 11, 8360 Žužemberk; Klavdija Košiček, Gornji Kot 2, 8361 Dvor; Sonja Verbič, Poljane 9, 8360 Žužemberk; Slavko Šuštar, Srednji Lipovec 7, 8361 Dvor; Pečjak Jožica, Krakovska 27, 1000 Ljubljana; Janez Košir, Brodarjev trg 14, 1000 Ljubljana; Tina Iskra, Dvor 100, 8361 Dvor.

Nagrajencem iskreno čestitamo. Nagrade in obvestilo dobite po pošti.

Rešitve križanke iz 67. številke pošljite na naslov Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do 15. novembra 2017 s pripisom: Križanka.

